БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 192 (1196)
27 СЕНТЯБРЬ ШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ! **КПСС XXI съезди шарафига социалистик мусобақани янада қизитиб, кўпмингчилар сафини кенгайтирайлик!** (1-бет).
Т. Хушназаров. — Дастлабки камчиликлар тезда тугатилсин. **Абдуллаев.** — Қулматов бригадаси нега орқада (1-бет).
КПСС XX СЪЕЗДИДАН КЕЙИН... **Буюк юксалиш йўлида** (2-бет).
М. Йўлдошев. — Тошкент социализмнинг Шарқдаги машъали (2-бет).
Ш. Шоисломов. — Катта ўзгаришлар (2-бет).
ОСИЕ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ЕЗУВЧИЛАРИ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН: **Қ. Қуттибоев.** — Бўйдоқ (3-бет).
КПСС XXI СЪЕЗДИ ШАРАФИГА: **З. Муҳаммаджонов.** — Пландан ташқари 6 миллион сўмлик маҳсулот (3-бет).
Б. Ройтих. — Омма билан алоқани мустаҳкамлашнинг янги формаси (3-бет).
ЖУРНАЛИСТ БЛОКНОТИДАН: **З. Есенбоев.** — Брюссель виставкаси хотиралари (4-бет).
Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XIII сессияси (4-бет).

МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ!

КПСС XXI съезди шарафига социалистик мусобақани янада қизитиб, кўпмингчилар сафини кенгайтирайлик!

Коммунист ва комсомоллар йиғим-теримда авангард бўлсинлар

Колхоз ва совхозларимиз далаларида пахта йиғим-терими қизғин бошланиб кетди. Колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар КПСС XXI съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб, етиштирилган мўл пахта ҳосилини ўз вақтида йиғиб-териб давлатга топшириш, бу йил областимиз бўйича давлатга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Областимиз меҳнаткашлари бу йилги об-ҳавонинг паст келганлигига қарамасдан, барча қийинчиликларни муваффақият билан енгиб, далаларимизда мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштирдилар. Ҳозирги кунда пахта йиғим-теримининг масъулиятли даври бошланди. Аммо шуни ҳам айтиш керакки, олдимизда турган муҳим ва шарафли вазифани — мамлакатга бу йил 500 минг тонна пахта топшириш вазифасини бажариш учун бу йил жуда катта қийинчиликларни енгишга тўғри келади. Ҳозир областимиз пахта тайёрлашда республикамиз бўйича энг охирги ўринлардан бирида турибди. Ваҳоланки, сентябрь ойи тугаб бормоқда. Пахтанинг асосий ҳосилини октябрь ойида йиғиб олишга тўғри келади. Бунинг учун бутун куч-имкониятларни сафарбар этиш, оқилона иш тутишимиз, шу билан бирга меҳнаткашларнинг бутун ғайрат-ташаббусини олдимизда турган вазифаларни бажаришга сафарбар этиш вазифаси турибди.

Пахта йиғим-теримининг аҳа шу ҳозирги энг масъулиятли даврида коммунист ва комсомоллар зиммасига жуда катта масъулият юкланади. Улар йиғим-теримга бошчилик қилиш билан бирга, ўзлари намуна кўрсатиб ишлашлари, ишлаб чиқаришнинг энг асосий участкаларида жонбозлик кўрсатишлари, илғорлар ҳаракатининг, кўпминг килограммчилар ҳаракатининг илҳомчилари, ташаббусчилари бўлишлари зарур.

Йиғим-теримнинг ҳозирги қизғин кунларида коммунистлар, комсомоллар ўзларига юклатилган буюк ва шарафли бурчларини садоқат билан бажармоқдалар, йиғим-теримда бевосита қатнашиб бошқаларга намуна кўрсатиб ишлаётирлар.

Район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари йиғим-теримда коммунистларнинг авангардлигини оширишни таъминлаш, уларнинг ишлаб чиқариш участкаларига, моддий бойликлар яратилаётган жойларга бевосита бириктиб қўймоқдалар. Мирзачўл районидаги «Мирзачўл» совхози партия ташкилоти раҳбарлик қилаётган коммунист ва комсомолларининг иши айниқса мақташга сазовордир. Совхоз партия ташкилоти ҳисобида 73 коммунист бор. Партия ташкилоти (секретари ўртоқ И. Собиров) йиғим-терим ишига бошчилик қилиб, ишлаб чиқаришнинг асосий ҳал қилувчи участкаларига коммунистларни бириктиб қўйган. Совхоздаги 6 бўлимнинг ҳаммасига, 10 та пахтачилик бригадасига коммунистлар бошчилик қилади. Коммунист Ҳайдарали Болтаев бошлиқ бўлим ишчилари кунига 2-2,5 процент пахта териб, давлатга ҳозирнинг ўзидаёқ йиллик планнинг 14 проценти миқдорида пахта топширдилар. Шу бўлимнинг коммунист Холмурод Расулев бошлиқ бригадаси йиллик планнинг 21,2 проценти миқдорида пахта топширди. Совхоз ишчиларидан коммунист Саодат Муҳаммадиева, комсомоллардан Мелибой Шомуродов, Тожихон Охунова кунига 170-200 килограммдан пахта териб давлатга топширмоқдалар. Шунингдек, Верхне-волинск районидаги Куйбишев номли колхознинг аъзоси коммунист Шарофитдинов, комсомол аъзоси Турабова, Боёвут районидаги К. Маркс номли колхознинг аъзоси комсомолка Бувиниса Оллоёровалар кўпминг килограммчилар қаторига қўшилиб, мавсумда 20 минг килограммга етказиб пахта теришга аҳд қилганлар. Коммунистлар ва комсомоллар кўпминг килограммчилар ҳаракатига бошчилик қилиб партиямиз XXI съезди шарафига юксак мажбуриятлар олмоқдалар, пахтакорларнинг ижодий ғайрат ва ташаббусини йиллик планни муддатидан илгари бажаришга сафарбар этмоқдалар.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, айрим район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари йиғим-терим даврида коммунист ва комсомолларнинг актив иштирокини таъминлаш, уларни бевосита йиғим-теримга жалб қилиш соҳасида етарли иш олиб бормаётирлар. Боёвут, Оққўрғон район партия комитетлари йиғим-теримда коммунист ва комсомолларни ишлаб чиқаришга кенг жалб қилиш юзасидан зарур тадбирлар кўрмаётирлар. Бу районларда «пахтанинг ёппасига очилишини кутиб» қулай фурсатни қўлдан бой бериб, йиғим-теримга барча кучларни, машиналарни кенг сафарбар этилмаётир. Бу районларнинг кўпчилик колхоз ва совхозларида коммунист ва комсомолларнинг авангардлиги сезилмаётир.

Коммунист — партиямиз қарорларини амалга оширувчи, актив ва жанговар курашчи, ишлаб чиқаришда, ҳаётда, юриш-туришда барчага намуна кўрсатувчидир. Коммунист — ишлаб чиқаришнинг энг қийин участкаларида ҳам қийинчиликларни дадиллик билан енгиб ўтувчи, оммани ҳам ана шу қийинчиликларни муваффақият билан енгиб ўтишга бошловчи ташкилотчи, ташаббускор, етакчидир.

Коммунистлар ва комсомоллар ҳозирги масъулиятли кунларда бевосита далада бўлиб, йиғим-теримда, хирмонда, дала шийпонларида, пахта пунктларида, хуллас йиғим-терим бораётган ҳамма жойларда кўз-қулоқ бўлиб туришлари керак. Пахтани энг кўп, сифатли теришга ҳам, нобудгарчиликка қарши курашишда ҳам, кўпминг килограммчилар ҳаракатида ҳам, социалистик мусобақада ҳам коммунист ва комсомол аъзолари илҳомчи, ташаббусчи бўлсинлар. Йиғим-терим даврида дала шийпонларида олиб бориладиган оммавий-сиёсий ишлар, илғорлар тажрибасини ёйиш, деворий газета ва «Жанговар варақа»лар чиқариш, лекциялар уюштириш, пахтакорлар учун зарур маданий ва маиший шароитлар яратиб бериш — партия ташкилотларининг, ҳар бир коммунистнинг бурчидир. Шуни унутмаслик керакки, коммунист ва комсомоллар ўзларининг бурчларини садоқат билан бажарсалар, пахта йиғим-терими даврида жонбозлик кўрсатиб ишласалар, колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар ва барча меҳнаткашларнинг пахта йиғим-теримини муваффақият билан якунлаш, бу йил пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари ошириб бажариш учун олиб бораётган курашига бошчилик қилсалар, мамлакатга 500 минг тонна пахта етказиб берамиз деб Кремлда берган ваъдамизнинг устидан чиқишимиз мумкин, эл-юрт олдида юзимиз ёруғ бўлади.

Коммунист ва комсомоллар ҳамма вақт партиямиз топшириқларини садоқат билан бажариб келганлар. Шубҳа йўққи, областимизнинг меҳнаткашларининг авангарди бўлган коммунистларимиз, шонли комсомолларимиз пахта йиғим-теримида олдинги сафларда борадилар, пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари ортиғи билан бажариб, КПСС XXI съездига муносиб совға тайёрлайдилар.

Коммунист ва комсомоллар, пахта йиғим-теримида намуна кўрсатиб ишлангиз, КПСС XXI съезди шарафига бошланиб кетган умумхалқ социалистик мусобақасининг олдинги сафларида бўлингиз!

Кўпмингчилар ҳаракати кучаймоқда

Октябрь районидаги Ленин номли колхозга бу йил Тельман номли, Андреев номли колхозлар қўшилди. Унинг пахта майдони 1500 гектарга етди. Колхозчилар бу йил астойдил ишлаб, барча майдонда мўл ҳосил етиштирдилар.

Шу кунларда колхозда пахта терими жадал давом этмоқда. Илғор теримчилар партиямизнинг XXI съезди шарафига ўзаро мусобақалашиб, кун сайин кўпроқ пахта териш учун курашмоқдалар.

Ўтган йили Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини олган илғор теримчи Назирахон Аширбоева съезд шарафига 18 тонна пахта териш мажбуриятини олиб, моҳир теримчилардан Турсунбой Ғозиевни социалистик мусобақага чақирган эди. Ўртоқ Ғозиев Аширбоеванинг чақириғини қабул қилиб, ҳар куни 300 килограммга етказиб пахта теришга аҳд қилди. Теримнинг дастлабки куни Ғозиев 120 килограмм, эртаси куни 160, сўнгра 200 килограммгача етказиб пахта тера бошлади. У янада кўпроқ пахта териш учун курашмоқда.

Колхозда кўп минг килограммчилар ҳаракатига қўшилган Майрам Азимова, Турсуной Имомова сингари теримчилар ҳам шу кунларда топшириқни 2-3 ҳиссага етказиб адо этмоқдалар. Шунинг учун колхозда терим суръати кучайиб бормоқда.

Т. ИМОМОВ.
Қ. КЕНЖАЕВ.

Кундалик норма 2-3 ҳиссадан бажарилаётир

Бўка районидаги 6-«Кўкорол» совхози ишчи ва механизаторлари пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўрган ҳолда киришдилар. Ҳозир совхознинг барча бригадаларида йиғим-терим ишлари қизғин бормоқда.

КПСС XXI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада 1, 4 ва 6-бригада ишчилари энг олдинда бораётирлар. Бригадаларда кўп минг килограммчи теримчилар ҳаракатини кенгайтиришга катта эътибор берилмоқда. Теримчиларнинг унумли ишлашлари учун имконият яратилган. 6-бригада ишчиси Ултувсин Ашимова 210-220 килограммдан пахта тераётир. У. Ашимова мавсум давомида 30 тонна пахта теришга аҳд қилган. Ўртоқ У. Ашимовадан намуна олган С. Жўрабекова, К. Турғунбоевалар ҳам кунига 2-3 норма бажараётирлар.

Совхозда пахтаси бир марта териб олинган ғўзага сув қўйилмоқда. Бу тадбирнинг амалга оширилиши натижасида кўсаклар тез етилади, пахта тезроқ очилади, дейди совхоз мутахассислари. Совхоз коллективи барча имкониятлардан тўла фойдаланиб, кунига йиллик планнинг 2-3 проценти миқдорида пахта тайёрлаш учун теримчиларнинг меҳнат унумини оширишга ҳаракат қилаётир.

Г. МИЛЬМАН.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1958 ЙИЛ 26 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш
Бекобод	9,93	1,14
Пискент	8,55	0,97
Боёвут	8,18	0,87
Верхне-волинск	7,84	0,93
Гулистон	7,71	1,03
Бўка	7,43	0,87
Мирзачўл	7,15	1,04
Бўстонлиқ	6,95	0,50
Оққўрғон	6,94	0,70
Чиноз	5,65	0,74
Оржоникидзе	5,61	0,81
Сирдарё	5,47	0,70
Ўрта Чирчиқ	5,39	0,69
Юқори Чирчиқ	4,94	0,75
Ўртасарой	4,93	0,67
Янгийўл	4,83	0,59
Октябрь	4,71	0,75
Қуйи Чирчиқ	3,46	0,59
Калинин	2,45	0,42
Оҳангарон	2,29	0,72

Съездга совға — 50 тонна

Қизлар суҳбатлашиб ўтиришарди. Дала шийпонида улардан бошқа ошпаз, бригадир ҳам бор эди. Йиғим-теримга тушишга саноқли кунлар қолган, ҳамманинг фикри етиштирилган ҳосилни тез ва сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишни қандай уюштиришда. Қизлардан бири бу йил беш тонна пахта термоқчилигини айтганда, иккинчиси кулиб:

— Ҳимматингизга балли-е... деб ҳазиллашар, шу ҳазили билан ўз дугонасини танқид қилган ҳам бўларди. Киройи пахта тергандан кейин 10 тонна теринг, 15 тонна теринг, Бориб-бориб олган мажбуриятингиз 5 тонна-я...

Ҳалиги қиз атрофдагиларнинг гапидан уялар, айтишга айтиб қўйиб, шунчалик муҳокамага сабаб бўлгани учун хижолат тортарди.

Теримга тушишдан олдин белини маҳкам боғлаган чеварлар былтургидан 4-5 тонна кўп — 10-15 тоннадан пахта теришга аҳд қилганликларини дадил айтишарди. Шунда опа-сингил Ҳамида, Насиба Назировалар ва уларнинг дугоналари Гули Аҳмедова учовлон бирлашиб 50 тонна пахта терамиз, дейишар, бу пахта XXI съездга бизнинг совғамиз деб қўшиб қўйишарди.

УЧ ҚИЗНИНГ СЪЕЗДГА СОВҒАСИ — 50 ТОННА!

Насиба ҳам, Ҳамида ҳам, Гули ҳам мажбуриятни олишга олиб уни бажармай қоладиганлардан эмас. Опа-сингиллар, уларнинг дугоналари бугунги кунда пахта далаларида чарчаш нималигини билмай меҳнат қилмоқдалар, кунига 150-160 килограммдан пахта термоқдалар. Айрим кунлари бу чеварлар учовлон хирмонга 550-600 килограммдан пахта келтираётирлар.

Насиба Назирова бу йил биринчи марта пахта тераётир. Очиғини айтганда у илгари ҳам пахта терган, лекин ўтган йилларда терган пахтаси унинг ҳисобига ёзилмас, Насиба опасига ёрдамчи бўлиб ишларди. Мана бу йил ўзи мустақил меҳнат қила бошлади.

Гули Аҳмедованинг ҳам ҳаёт йўли порлоқ.

У шу йил ўрта мактабни муваффақиятли тугаллади. Олдин олий мактабга бориб ўқимоқчи ҳам бўлди. Ўртоқлари билан гаплашиб ўз қишлоғида, совхозда ишлашни маъқул кўрди. У ўрта мактабда ўқиётганидаёқ совхоз далаларида ишлар, ўқишни ҳам, ишни ҳам жойига қўяр, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўларди. Ўрта маълумотли ёш пахтакор Гули Аҳмедова бугунги кунда теримчиларнинг чевари. У ўз дугоналари Ҳамида, Насибалар билан ёнма-ён ишлаб пахта теримида нормасини анча ошириб бажармоқда.

Уч қизнинг съездга совға қилиб мавсумда 50 тонна пахта териш тўғрисидаги аҳди совхоз комсомол ва ёшларининг ғайратига-ғайрат қўшди, бошқалар ҳам улардан намуна олишга, бу йил 7-10-15 тоннадан пахта теришга аҳд қилиб шу кунларда социалистик мусобақа байроғини баланд кўтармоқдалар. Булар — Ҳадича Ҳасанова, Муҳаббат Қодирова, Башархон Муҳиддинова, Моҳира Жамолова, Муҳаббат Аҳмедовалардир. Бу чевар теримчилар шу кунларда ўртача 150-170 килограммдан пахта тераётирлар.

«Пискент» совхозининг меҳнатсевар ёшлари — Ҳамида, Насиба Назировалар, Гули Аҳмедова ва уларнинг бошқа дугоналари КПСС XXI съезди шарафига бошланган мусобақага қўшилиб шундай катта мажбурият олган эканлар улар ўз сўзларининг устидан чиқиши аниқ!

Суратда: опа-сингил Ҳамида, Насиба Назировалар ва уларнинг дугонаси Гули Аҳмедова.
В. Салов фотоси.

Дастлабки камчиликлар тезда тугатилсин

1-«Оҳангарон» совхози 1-бўлимининг пахтакорлари йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. Бўлим ишчилари ҳар гектар ердан 15 ўрнига 18 центнердан ҳосил топшириш юзасидан олинган мажбуриятнинг шараф билан бажарилишига эришиш учун курашиб, дастлабки кунларданоқ ишнинг сифатли бажарилиши, нобудгарчиликка йўл қўймаслик, пахтани сортларга ажратиб теришга алоҳида аҳамият бермоқдалар.

Бўлимнинг У. Ҳақназаров ва Н. Бозоралиев бошлиқ звеноларида йиғим-терим ишлари айниқса намунали уюштирилган. Шуни алоҳида қайд қилиб ўтиш керакки, бу ерда пахта тераётган 65 ишчидан 41 таси 5 тоннадан то 15 тоннагача пахта териб бериш мажбуриятини олган.

Теримнинг дастлабки кунлариданоқ ишчилар нормаларини ортиғи билан бажара бошладилар. Бу жиҳатдан ўртоқ Имомов бошлиқ бригада ишчилари эришаётган ютуқлар қувончлидир. Бу бригадада дастлабки кунлари 750-1000 килограммдан пахта терилган бўлса, ҳозирги кунларда 1200-1500 килограммгача етказилиб пахта терилаётир. Теримчиларнинг деярли ҳаммаси нормасини ошириб бажаради. Г. Носирова, Б. Нишонова ўртоқлар кунига 70-80 килограммдан пахта тераётирлар.

Совхоз дирекцияси терим ишларининг суръатини кучайтириш учун зарур тадбирларни амалга оширмоқда. Бўлим ва бригадалар қоп-қанор, тарози ва транспорт воситалари билан етарли таъминланган.

Лекин шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, бу ерда йиғим-терим соҳасида баъзи бир камчиликларга ҳам йўл қўйилмоқда. Совхозда теримчиларнинг унумли ишлаши учун барча шароитлар яратиб берилган деб бўлмайди. Масалан, пахтачилик бригадаларининг дала шийпонларида иссиқ овқат қилиб берилмайди, нон ва саноат моллари савдоси ҳалигача уюштирилмаган.

Иккинчи муҳим камчиликлардан яна бири шуки, Хонобод (Оҳангарон) пахта қабул қилиш пункти (мудири ўртоқ Ҳасанов) раҳбарлари «ҳали юқоридан кўрсатма олганимиз йўқ» деб келтирилган пахтани қабул қилишни орқага силтамоқдалар. Натижада терилган пахта пешма-пеш топширилмасдан далада тўпланиб қолмоқда. Юқорида кўрсатиб ўтилган камчиликлар йиғим-терим ишлари суръатини янада кучайтиришга халақит бераётир.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

Қулматов бригадаси нега орқада

Верхне-волинск районидаги Свердлов номли колхознинг ўртоқ Тошпўлат Ҳатамов бошлиқ бригадасида пахта терими уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Бу бригадада пахтани сортларга ажратиб теришга алоҳида эътибор берилмоқда. Бригаданинг 20 теримчиси кунига 2300-2500 килограммдан биринчи сорт пахта тераётир. Терилган пахта кундагиси-кунда давлатга топширилмоқда. Ҳозиргача бу бригада аъзолари йиллик планнинг 12 проценти миқдорида пахта тайёрлади.

Бригаданинг Қизилой Мамашарипова, Фозилжон Эшматов сингари теримчилари ўтган йили 12-16 тоннадан пахта терган эдилар. Улар бу йил мавсумда 20 тоннадан пахта териш учун курашмоқдалар.

Бу бригаданинг 55 гектар пахта майдонидан 20 гектари машина билан териш учун ажратилган, ерларнинг атрофи ва ўқариқлар текислаб қўйилган. Бригада аъзоларининг уюшқоқлик билан ишлаётганликларини кўрган киши қувонади.

Лекин шу колхознинг ўртоқ Қулматов бошлиқ бригадасида аҳвол тамом бошқача. Бу ерда айрим бригада аъзолари ҳали теримга жалб этилмаган. Бригадада меҳнат интизоми бўшашиб кетганидан баъзи кишилар ишга кеч чиқиб эрта қайтмоқда. Уларнинг терган пахтаси 20-30 килограммдан ошмайди. Илдиз Одинова, Оқил Саитқуловалар шулар жумласидандир.

Бу бригадада пахта теримида ҳеч қандай тартиб йўқ. Теримчилар хоҳлаган жойларидан тушиб пахта тераверадилар. Ҳатто машина билан териш учун ажратиб қўйилган 20 гектар пахта майдонида теримчилар иш бошлаб юрибди.

Бригада бошлиғи Қулматов терилган пахтани пайкалдан хирмонга ташиб келтиришни ташкил қилмаган. Тайёр арава турган ҳолда теримчилар кўп вақтини пахта ташиш билан ўтказишга мажбур бўлмоқдалар. Бу ерда теримчиларга етарли моддий-маиший шароит яратиб берилмаган. Шунинг учун бу бригадада бир кунда терилган пахта 300-400 килограммдан ошмайди. Колхоз правлениеси бундай аҳволни тезда тузатиши керак.

Й. АБДУЛЛАЕВ.

Қўриқ ерларда мўл ҳосил

Қўриқ ерларда ташкил қилинган «Фарҳод» совхозидан Бекобод пахта тозалаш заводига кетма-кет пахта юкланган автомашиналар жўнатилиб турибди. Машиналар бортига: «Қўриқ ерларда етиштирилган ҳосил» деб ёзиб қўйилган.

«Фарҳод» совхози қўриқ ерлардан иккинчи йил ҳосил йиғиб олаётир. Пахта теримига барча куч ва техника воситалари сафарбар қилинган. Барча майдонларнинг ярмидан кўпроғи машинада териб олишга ажратилди. Ҳозир бу майдонлар самолёт билан дефолиация қилинмоқда.

Пахта йиғим-теримида 1-бўлим коллективи олдинда бораётир. Латифахон Солиева, Хурсан Маматқулова, Жумагул Маҳмудова ва Аминахон Қурбонова каби илғор теримчилар ҳар куни 120-140 килограммдан пахта териб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Шунингдек қўриқ ерларда ташкил қилинган «Дружба» совхозида ҳам пахта йиғим-терими қизғин бораётир. Ҳар иккала хўжалик ҳозир область совхозлари бўйича пахта тайёрлашда энг олдинда бормоқда. Илғор совхозларнинг пахтакорлари КПСС XXI съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб, мавсум охиригача илғорликни қўлдан бермаслик учун курашаётирлар ва тез кунларда пахта териш машиналарини ишга туширишга тайёрланмоқдалар.

Е. ГОДОВИКОВ.

Илғор теримчилар

Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ Анорбой Узоқов бошчилик қилаётган бригада аъзолари 85 гектар ернинг ҳар гектаридан 27 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олганлар. Далаларда мажбуриятни бажаришни таъминлайдиган ҳосил етиштирилди. Бригада аъзолари шу кунларда ҳосилни сира нобуд қилмай териб олиш ва пахта тайёрлаш давлат планини Улуғ Октябрнинг 41 йиллиги кунигача бажариш учун астойдил курашмоқдалар.

Колхозда кўп минг килограммчи теримчилар сони кундан-кунга кўпайиб бормоқда. Лолахон Мўминова, Зуҳрахон Абдуқодирова, Камолиддин Рустамовлар шулар жумласидандир. Уларнинг ҳар бири мавсумда 20 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган. Бу илғор теримчилар вақтдан унумли фойдаланиб, топшириқни ортиғи билан бажармоқдалар. Кунига 160-180 килограммдан пахта термоқдалар.

Колхознинг ўртоқ М. Ортиқов бошчилик қилаётган бригадасида ҳам кўпминг килограммчи теримчилар сафи кенгайиб бормоқда.

Т. АЛИҚУЛОВ.
Ўртасарой райони.

Муҳтарам Очилова кунига 200 килограммдан пахта тераётир

Муҳтарам Очилова Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозининг чевар теримчиларидан ҳисобланади. Шунинг учун ҳам колхознинг каттадан-кичиги уни ҳурмат қилади. Муҳтарам ўтган йили мавсумда 15 тонна пахта териб донг чиқарган эди. Бу йил ҳам у колхозда кўп минг килограммчилар ҳаракатининг ташаббускори бўлди. Колхозчиларнинг йиғим-теримга тушиш олдидан бўлиб ўтган умумий йиғилишида сўзга чиқиб, Октябрь революциясининг 41 йиллиги ва КПСС XXI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, мавсумда 20 тонна пахта теришга сўз берган эди.

Моҳир теримчи Муҳтарам Очилова терим бошланган дастлабки кунларданоқ юқори унум билан ишлаб, ўз мажбуриятини амалда бажаришга астойдил киришди. Шу кунларда у колхознинг ўртоқ Қодир Сулаймонов бошлиқ бригадаси далаларида ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқда. Колхозда кўпминг килограммчилар ҳаракати тобора кенг қулоч ёзмоқда. Моҳир теримчи Муҳтарам Очилова эса юқори унум билан ишлаб бошқаларга намуна бўлаётир. У кунига 200 килограммдан ошириб пахта термоқда. Бошқа теримчилар ҳам Муҳтарамдан намуна олиб, кунлик нормаларини 1,5-2 ҳиссага етказиб бажариш учун курашмоқдалар.

А. УМАРОВ.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ КЕНГАШИ САНОАТИ 9 ОЙЛИК ПЛАННИ БАЖАРДИ

Тошкент Халқ хўжалик кенгаши саноат корхоналарининг коллективлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, катта муваффақиятга эришдилар. 1958 йилнинг 9 ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғи 26 сентябрда тўла бажарилди. Шу ойлар давомида планга қўшимча равишда халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун 88 миллион сўмлик кўмир, пўлат, ўғит, пойафзал ва бошқа маҳсулотлар етказиб берилди. Меҳнат унумдорлиги белгиланганига нисбатан 2,1 процент ошди.

Халқ хўжалиги кенгашига қарашли завод, фабрика, конлар коллективлари КПСС XXI съезди шарафига оширилган мажбурият олиб, шу кунларда бу мажбуриятни тўла ва ошириб бажариш учун иш суръатини тобора оширмоқдалар.

КПСС XX СЪЕЗДИДАН КЕЙИН...

БУЮК ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДА

Тошкент—республикамизнинг йирик саноат ва маданият маркази

КПСС XX съездидан буён икки йил ўтди. Бу тарихан жуда қисқа муддат, албатта. Лекин шу йиллар мобайнида мамлакатимизда, республика ва областимизда қилинган ишларнинг миқёси жуда катта. Жумладан, серқуёш республикамизнинг пойтахти Тошкент кейинги йиллар ичида янада улғайди, янги-янги қурилишлар қад кўтариб, тобора гўзаллашмоқда.

Шаҳримизнинг бутун хўжалиги КПСС XX съезди томонидан белгиланиб берилган тараққиёт йўлидан бормоқда. Саноат корхоналари ишчи ва хизматчиларининг қўлга киритаётган ютуқлари кишини беҳад қувонтирмоқда. Ҳамма ерда партиямизнинг шонли XXI съездини муносиб совға билан кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа тобора авж олиб бормоқда.

Биз қуйида Тошкент шаҳар хўжалигининг ривожланишини, шаҳарнинг халқаро миқёсда обрўси ўсиб бораётганини кўрсатувчи материаллар босмоқдамиз.

Шу кунларда Тошкентнинг қайтомонига борманг, ҳамма ерда катта қурилишлар кетаётганини кўрасиз, қувонасиз. Шаҳар кун сайин ўсмоқда, кенгаймоқда, чаманзорга айланмоқда десак ҳеч муболаға қилмаган бўламиз. Бунда икки йил бурун Тошкентда бўлган киши ҳозир унда кейинги йилларда юз берган ўзгаришларни кўриб ҳайратда қолиши турган гап, албатта.

XX съезд ўтаётган пайтда Чилонзор массивининг плани лойиҳаланмоқда эди. Энди бу ерда бир неча ўнларча бинолар кўкка интилиб, қад кўтариб турибди. Фақат ўтган йили ва шу йилнинг ўтган саккиз ойи мобайнида бу массивда 12.974 квадрат метр ҳажмда янги уй-жой бинолари қурилиб, шаҳар меҳнаткашларига фойдаланишга топширилди. Қарийб 400 хонадон бу уйларга кўчиб кирдилар, улар яшаш учун ҳамма шароитлар мавжуд бўлган ана шу ажойиб уйларда истиқомат қилмоқдалар.

Мана бу суратда Чилонзор массивидан бир кўриниш. Бундай бинолар, тўғри, кенг ва чиройли кўчалар массивнинг ҳамма томонида бор. Янги қурилишлар кўзни қамаштирарли даражада кўп. Уларнинг пештоқларида «КПСС XXI съездини меҳнатда янги ютуқлар билан кутиб олайлик!» деган сафарбар этувчи шиорлар ёзилган қизил алвонлар ҳилпираб турибди. Узоқлардан қудратли қурилиш техникасининг гувиллаган овози эшитилмоқда. Қурувчиларнинг иши авжида.

Чилонзор массиви Тошкентда якка-ягона эмас. Бошқа массивларда ҳам иш қайнамоқда, барча қурувчиларнинг фикр-эътибори КПСС XXI съездини муносиб совға билан кутиб олишга қаратилган.

В. Салов фотоси

Тошкент—социализмнинг Шарқдаги машъали

М. ЙЎЛДОШЕВ,

меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси.

Совет Шарқида машъалдек порлаб турган Тошкент мамлакатимизнинг йирик шаҳарларидан бири ва Ўрта Осиёда энг катта саноат, маданият ва илм-фан марказларидан биридир. Ўзининг географик жойланиши ва табиий иқлим шароитларига кўра у Совет Иттифоқининг ғоят кўркам шаҳарларидан бири бўла олади.

Сўнгги йилларда Тошкент шаҳрининг экономикаси ниҳоят даражада ривожланди. Совет Иттифоқининг энг йирик саноат марказларидан бири бўлиб қолди. Шаҳарнинг қиёфаси тубдан ўзгарди. Янгидан-янги қурилаётган саноат корхоналари, кўп қаватли уй-жой ва маданий-маиший бинолар, соя-салқин парклар, хушманзара хиёбонлар, оромбахш гулзорлар шаҳарнинг ҳуснига-ҳусн, кўркига-кўрк қўшмоқда.

Шаҳар меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, шаҳар экономикасини ва маданиятини ривожлантиришда катта ғалабаларга эришмоқдалар. Шаҳар саноат корхоналарида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 1957 йилда 1956 йилга нисбатан 10,8 процент ошди, шу йилнинг 8 ойи мобайнида ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан 11,2 процент кўпайди. Агар биз маҳсулотнинг айрим турларини олиб қараганимизда қўлга киритилган ютуқларимиз янада кўпроқдир. Чунончи 1956 йилда 204 та экскаватор ишлаб чиқарилган бўлса, 1957 йилда бу рақам 435 га етди. 1956 йилда ишлаб чиқарилган трактор сеялкаларининг сони 8450 ни ташкил қилган бўлса, 1957 йилда 8800 дан кўпроқ сеялка ишлаб чиқарилди ва ҳоказолар.

Республикамиз пойтахтида оғир индустрия билан бир қаторда енгил саноат тармоқлари ҳам тобора ривожланиб бормоқда. Енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарида маҳсулот тайёрлаш йилдан-йилга кўпаймоқда. 1956 йилда 200 миллион 393 минг метр ип газлама ишлаб чиқарилган бўлса, 1957 йилда мамлакатга 1956 йилга нисбатан 1 миллион 369 минг метр ортиқ ип газлама берилди. Шунингдек пахта толаси, трикотаж буюмлар, пойафзал ва бошқа тур маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳам йилдан-йилга ортиб бормоқда.

Шаҳар саноати қишлоқ хўжалигини, айниқса пахтачиликни комплекс механизациялашда пахтакорларга катта ёрдам бермоқда. Тошкент машинасозлари ишлаб чиқараётган қишлоқ хўжалик машиналари, запас қисмлар, тўқимачилик станоклари, кабель маҳсулотлари республикамизнинг областларигагина эмас, балки қардош республикаларга, ҳатто чет элларга ҳам кўплаб юборилмоқда. Шундай қилиб Тошкент саноат корхоналарининг маҳсулотлари фақат Иттифоқ миқёсида эмас, балки чет элларда ҳам машҳур бўлиб қолди. Халқ демократияси мамлакатларидан Тошкент машинасозларига ташаккур изҳор этилган хатларнинг кўплаб келиши бунинг жонли шоҳидидир.

Тошкент саноат корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXI съезди шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, янги оширилган мажбуриятлар олдилар. Шаҳар меҳнаткашлари жонажон партиямизнинг XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш — ўз зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан тўла ва ошириб бажариш учун меҳнат вахтасида туриб, зўр ғайрат, ижодий ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар.

Кейинги йиллардаги ўзгаришларга кўра Тошкентни бинокорлар шаҳри десак, сира хато қилмаган бўламиз. Шаҳарнинг қайси бир томонига

ДИАГРАММАДА: **шаҳар бўйича уй-жой ва маданий-маиший қурилишларга сарфланадиган капитал маблағнинг ўсиши (миллион сўм ҳисобида) кўрсатилган.**

борманг ва қайси бир кўчасига кирманг, ҳамма жойда қизғин қурилиш ишлари бораётганини кўрасиз. Тошкент аҳолиси ўз шаҳрини севади ва у билан фахрланади. Қалбимиздаги бу ифтихор туйғулари бизнинг ҳар биримизни шаҳарни обод ва кўркам бўлиши учун салмоқли ҳисса қўшишга ундайди. Бу ишда Партия ва Ҳукуматимиз томонидан қилинаётган буюк ғамхўрлик, катта моддий ёрдамлар бизга мадад беради, кучимизга-куч, ғайратимизга-ғайрат қўшади. Шаҳарни қайта қуришда кенг жамоатчиликни актив иштирок этаётганлигининг ҳам боиси шундадир.

Шаҳар қурилишига ва ободончилигига йилдан-йилга кўплаб маблағ ажратилмоқда. Агар 1956 йилда уй-жой қурилишига 98,5 миллион сўм ажратилган бўлса, 1957 йилда 133,1 миллион сўм сарфланди. 1958 йилда бу рақам яна ошиб, 193,3 миллион сўмга етказилди. 1956 йилда 66 минг 404 квадрат метр уй-жой биноси фойдаланишга берилган эди. 1957 йилда эса 77 минг 234 квадрат-метр уй-жой биноси қуриб битказилди. Бу йил эса 119 минг 388 квадрат-метр уй-жой биноси фойдаланишга берилади. Шунингдек, мактаблар ва маданий-маиший бинолар қуришга ҳам катта маблағлар ажратилмоқда. Буларнинг ҳаммаси СССР Министрлар Советининг 1956 йил июнь ойида Тошкент шаҳри ободончилиги ва шаҳар хўжалигини ривожлантириш ҳақида чиқарган махсус қарорининг изчиллик билан амалга ошаётганлигини кўрсатади.

Иттифоқ ҳукуматининг бераётган катта ёрдамлари туфайли шаҳримиз йилдан-йилга обод бўлиб бормоқда. Аҳолига маданий-маиший хизмат яхшиланмоқда. Шу йилнинг ўтган биринчи ярмида 38 километр узунликда водопровод тармоқлари қурилди ва унинг умумий узунлиги ҳозир 458 километрга етди.

Бу йил 708 минг квадрат метр йўл ва тротуарларга асфальт ётқизилди. 64 кўчага янгидан электр симлари тортилиб, 1215 фонар точкаси ўрнатилди. Шаҳарни кўкаламзорлаш ишларига ҳам катта эътибор берилди. Шу йилнинг ўзида янгидан 87 минг туп дарахт ва 184 миллион гул кўчатлари ўтқазилди.

Шаҳарни ободонлаштиришда қўлга киритилган ютуқлар билан бирга бу ишда жиддий камчиликлар ҳам рўй бермоқда. Тошкент шаҳри ўз тараққиётида бошқа бирнеча иттифоқчи республикаларнинг пойтахтларидан ва саноат марказларидан анчагина орқада қолмоқда. Бу қолоқликни йўқотиш ва аҳолининг кун сайин ўсиб бораётган эҳтиёжини қондириш учун ҳали кўп ишлар қилишимиз лозим. Айниқса сув хўжалигимиз ёмон аҳволда. Кўкаламзорлаштириш ишларини янада ривожлантириш учун сув оқмайдиган бирорта кўча, бирорта ҳовли қолдирмаслигимиз керак. Сувнинг етарлик бўлиши учун ариқларнинг тузатилишига, озода сақланишига катта эътибор беришимиз керак.

Биз шаҳар хўжалигини тез суръатлар билан ривожлантириш ва аҳолининг кун сайин ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини тўла қондириш учун шаҳар хўжалигига доир барча ишларга жиддий аҳамият беришимиз лозим.

ХАЛҚ МАОРИФИ

Мамлакатимизда ҳамма соҳалар билан бир қаторда халқ маорифи соҳаси бўйича ҳам жуда катта ютуқлар қўлга киритилди. Олий ўқув юртлари, техникумлар, мактаблар, ундаги студент ва ўқувчиларнинг сафи йил сайин ортмоқда. Биргина Тошкент шаҳрида 147 ўрта мактаб, 16 олий ўқув юрти, 28 техникумлар мавжуд. Олий ўқув юртларида 32 минг, техникумларда 18 минг студент таълим олаётир. Ўқувчилар контенгенти эса 118 мингдан ошади. Бундан ташқари бир интернат ва темир йўл бошқармасига қарашли 6 мактабда 6,5 минг ўқувчи ўрта маълумот олади. Тошкентда 3 йил мобайнида янги типдаги кўп қаватли, 1,5 минг ўқувчига мўлжалланган 3 та мактаб биноси қурилди. 10 га яқин мактаб қурилаётир. Ана шу давр мобайнида ўқувчилар контенгенти 11 мингга кўпайди.

МАДАНИЙ МУАССАСАЛАР

Шаҳримизда маданий дам оладиган, мазмунли ҳордиқ чиқарадиган муассасаларнинг сони йил сайин кўпайиб бормоқда. Жумладан, Тошкентда аҳолининг энг севимли жойларидан ҳисобланадиган кутубхоналарнинг сони 100 га етади. Буларнинг 26 таси оммавий кутубхона бўлса, қолганлари касаба союзларга қарашли кутубхоналардир. 1956 йилда буларнинг сони 57 та эди.

Ҳозир Тошкентда 5 та маданият уйи ишлаб турибди. Маданият уйларида ҳаваскорлик, бичиш-тикиш сингари 10 лаб тўгараклар ишлаб турибди. Уларда юзлаб ҳаваскорлар иштирок этмоқдалар.

Шаҳримизда 52 кинотеатр, 45 клуб меҳнаткашлар хизматида. Яқин орада 5 та янги кинотеатр, 2 клуб қурилиб ишга туширилди.

Булардан ташқари 5 та музика мактабида болалар музика таълими олмоқдалар.

Транспорт хизмати кўрсатишни янада яхшилаймиз

А. ТУРСУНОВ,

Тошкент трамвай-троллейбус трестининг бошқарувчиси

Аҳолига транспорт хизмати кўрсатишда ҳар томонлама қулайликлар туғдириб беришни ўзининг асосий вазифаси деб билган коллективимиз трамвай-троллейбус йўлларини кенгайтириш, айниқса янгидан очилган кўчаларда шундай линиялар қуришга алоҳида аҳамият берди. XX съезддан кейинги йилларда 17 минг 300 метрдан ортиқроқ янги линиялар қурилди ва унинг умумий узунлиги 200 километрга етказилди.

Шу йиллар ичида бир неча янги троллейбус маршрутлари ташкил этилди. Стрелковая-Педагогическая, Байналминал-Виставка кўчаларидаги маршрутлар шулар жумласидандир. Бу йўлларнинг умумий узунлиги деярлик 11 километрга яқин. Шунингдек трамвай йўллари ҳам кенгайтирилди. Энгельс кўчасидаги аввалги бир изли йўл иккита қилинди, Виставкага томон борадиган 3,2 километр узунликдаги янги трамвай линияси ишга туширилди. Шу кунларда шаҳаримизда ҳаммаси бўлиб 11 маршрутда трамвай, 8 маршрутда троллейбуслар қатнамоқда.

Трамвай ва троллейбус йўллари тобора узайтирилмоқда, меҳнаткашларга кўрсатилаётган хизмат яхшиланмоқда, бинобарин ташилаётган пассажирлар сони ҳам йил сайин кўпаймоқда. Агарда 1955 йилда 219 миллион пассажир ташилган бўлса, 1958 йилнинг ўтган 8 ойи ичида 170 миллионга яқин пассажир ташилди.

Трамвай вагонлари парки ўз маҳсулимиз ҳисобига кенгайиб бораётир. Трестнинг ремонт заводи коллективи прицеп вагонлар тайёрламоқда, шу кунларда эса моторли вагонлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш учун тайёргарлик кўрилмоқда. Илгарилари троллейбусларнинг асосий деталлари мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидан келтирилар эди. Эндиликда эса бундай деталлар ўзимизда тайёрланаётир.

Трестимиз коллективи партия XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, янги оширилган мажбурият олди.

Катта ўзгаришлар

Ш. ШОИСЛОМОВ,

Тошкент шаҳар, Октябрь район партия комитетининг секретари

КПСС XX съезди бўлиб ўтганига мана ўттиз ой бўлибди. Халқимизнинг маданияти, унинг иқтисоди шу даражада тез юксалиб бормоқдаки, ойлар кун, кунлар эса соатдек туюлади. Узоққа бормайлик. Келинг, районимизнинг ҳозирги қиёфасига назар ташлаб кўрайлик.

Район территориясида кенг истеъмол молларидан тортиб то қудратли ва мураккаб машиналар ишлаб чиқарувчи 62 та йирик саноат корхонаси ишлаб турибди. Булардан ташқари, ўнлаб майда ишлаб чиқариш корхоналари ҳам бор. 1956 йил рақамларига назар ташласангиз, саноатчиларимизнинг нақадар юксак унум билан фидокорона меҳнат қилганликларини кўрасиз. Ўша йили корхоналаримизнинг коллективлари давлат планини муддатидан илгари ортиғи билан бажариб, 53 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот бердилар.

1957 йилда ҳам районимиз саноат корхоналарининг ходимлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Шуни айтиш кифояки, Октябрнинг 40 йиллиги кунигача завод ва фабрикаларимиз қарийб 52 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот тайёрлаб бердилар.

Саноат ва қурилишни бошқаришни қайта ташкил этиш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг белгилаган тадбирлари экономикамизнинг мисли кўрилмаган даражада тез юксалишини таъминлади. 1957 йилнинг иккинчи ярмида яъни Халқ хўжалиги кенгашлари саноатга раҳбарлик қила бошлаганидан сўнг, маҳсулот ишлаб чиқариш кескин кўпайди, унинг хиллари ошди.

Мавжуд йирик саноат корхоналарининг ишлаб чиқариш қуввати оширилди. Чинни, ирригация машинасозлиги заводлари, мебель фабрикалари ва нон заводлари кенгайтирилди. Жумладан, биргина чинни заводи ўзининг ишлаб чиқариш қувватини 1956 йилдаги 4 миллион 200 минг сўмликдан, бу йил 7 миллион сўмликдан кўпроққа етказди. Айниқса пойафзал фабрикаларининг коллективлари болалар оёқ кийими ишлаб чиқаришни кескин кўпайтирдилар.

Маҳаллий саноат корхоналарига қарашли унча катта бўлмаган цех ва артеллар базасида металл идишлар ҳамда сирланган идишлар заводи, кўн-мўйна заводи, ремонт-механика заводи, 2-пойафзал фабрикаси, 3-мебель ҳамда макарон фабрикалари, кровать заводлари вужудга келтирилди. Бу корхоналар 500 дан кўпроқ янги ускуналар билан жиҳозлантирилди, 400 дан ошиқ станок модернизация қилинди, цех ва участкалардаги иш процесслари поток ва конвейер усулига кўчирилди. Ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш, электрлаштириш ва автоматлаштиришда ҳам катта ишлар қилинди.

Партия ва ҳукумат уй-жой қурилишини ривожлантириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг «СССРда уй-жой қурилишини ривожлантириш тўғрисида» деб чиқарган қарори районимизда изчиллик билан амалга оширилмоқда. Уй-жой, маданий-маиший муассасалар қурилиши ғоят тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Бинокорларимизнинг ғайрат ва ташаббуси билан биргина ўтган йилнинг ўзида 67 минг квадрат метрдан кўпроқ турар-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Бу, 1956 йилдагига қараганда 54 минг квадрат метр кўп демакдир! Район меҳнаткашлари, айниқса саноат корхоналарининг ишчилари горькийликларнинг ажойиб ташаббусига қўшилиб, уй-жой қурилишини авж олдириб юборди. 1957 йилда ана шу метод билан 35 минг квадрат метр турар-жой бинолари қурилди.

Ҳаммадан ҳам Тошкент телевизион станцияси ва «Пахтакор» стадионининг қурилиб ишга туширилганлиги маданий ҳаётимизда унутилмас воқеалардан бири бўлиб қолди. Районимизнинг хушманзарали жойида республика қишлоқ хўжалиги виставкаси қад кўтармоқда.

Районимизнинг кенг тармоқли хўжалигини бундан кейин ҳам янада тараққий эттириш перспектив планини туздик. Амалга ошириладиган ишларимизнинг чеки йўқдек. Шу кунларда районимиз меҳнаткашлари жонажон Коммунистик партиянинг XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Саноат корхоналари коллективлари 8 ойлик ишлаб чиқариш планини ялпи маҳсулот бўйича 108,3 процент бажардилар ва планга қўшимча равишда 50 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаб бердилар. Бу, меҳнаткашларимизнинг КПСС съездига илк совғасидир.

Чет эл меҳмонлари Тошкент ҳақида

Тошкент! Тошкент! Тошкент! Бу сўз—муваффақиятлар символи ҳисобланади.

Бенжамен МАТИП,
Камерун ёзувчиси.

* * *

Тошкент ва унинг ҳиссиётларимизга ўз таъсирини ўтказиб турган табиий, ҳуснкор гўзалликлари бизни мафтун қилди. Биз Тошкент гўзал шаҳаргина бўлиб қолмай, шу билан бирга унинг оташин қалби ҳам борлигини тушундик.

П. К. АТРЕ,
ҳинд драматурги ва кино режиссёри.

* * *

Агар мендан, республика пойтахти Тошкент тўғрисида қандай таассурот олдингиз? деб сўрасалар, мен бунга жавобан ҳозирги кунда Тошкент кўмкўк дарахтлар билан қопланган шаҳар, Тошкент — чаманзор, Тошкент — дўстлик ва тинчлик символидир, — деган бўлур эдим.

Фернан ГРЕНЬЕ,
Франция Миллат мажлисининг депутати.

* * *

Тошкентни поэзия ва музика шаҳри деб айтсам, муболаға қилмаган бўламан. Ўзбекистоннинг миллий шоири Алишер Навоий ҳайкали олдида катта ва кичик болалар қувлашиб, ўйнашиб юришибди. Бу миллий шоир уларни илҳомлантираётгандек ва уларнинг турмушини музика завқи билан тўлдираётгандек кўринади.

Рамешвар ГУРУ,
ҳинд педагоги ва журналисти.

* * *

Қурилиб битган ва қурилаётган иморатларнинг кўплиги, бутун шаҳарни кесиб ўтган замонавий кенг кўчалар ва проспектлар, чиройли парклар менда катта таассурот қолдирди. Шуни эътироф қилиб айтишим керакки, мен Тошкентни бу қадар гўзал шаҳар деб сира ўйламаган эдим, шаҳарнинг мен ўйлаганимдан бутунлай бошқача бўлиб чиққанлигига, ростини айтсам, жуда хурсанд бўлдим.

Жазе МЕНДЕС,
бразилиялик журналист.

2. Республика онкология диспансерининг радиология бўлимида ГУТСО-400 маркали янги гамма аппарати ўрнатилди. Бу аппарат ёрдамида киши танаси ичкарасидаги зарарли шишлар даволанади. Суратда: врач радиолог И. Расулев беморни янги аппаратда даволамоқда.

В. Салов фотоси.

«Ўзбексельмаш» заводининг токари Д. Файзиев партия XXI съезди шарафига бошланган мусобақага қўшилиб, смена нормасини доимо 150-180 процент қилиб адо этмоқда. Суратда: токарь Д. Файзиев иш устида.

В. Панов фотоси.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик академиясининг ўғит ва тупроқшунослик марказий станциясида Мирзачўлнинг янги ўзлаштирилаётган ерларидаги тупроқнинг туз составини аниқлаш соҳасида катта илмий ишлар олиб борилаётир. Суратда: илмий ходим А. Маннонова тупроқдаги фасфорни аниқламоқда.

В. Салов фотоси.

Аҳоли саломатлигини сақлаш йўлида

Коммунистик партиянинг XX съезд тарихий қарорида аҳолининг моддий ва маданий шароитини ҳар тарафлама яхшилаш билан бир қаторда унинг саломатлигини сақлашдек муҳим масалага ҳам катта эътибор берилган. Партиянинг жанговар қарорини амалга оширишда соғлиқни сақлаш соҳасида ҳам жуда катта ўзгаришлар юз берди.

Пойтахтимизда даволаш муассасалари кўпайди ва ундаги койкалар сони 2-3 баравар ортди. Пойтахтимиз касалхоналарида 1956 йили 5613 ўрин бўлса, 1958 йилга келиб унинг сони 6040 га етди. Бу давр ичида врачлар хизмат қиладиган медицина пунктлари 47 дан 72 га етди. Фельдшерлик медицина пунктлари эса 107 дан 131 га кўпайди. Шунингдек 5 та янги поликлиника, бирнеча янги туғруқхона қурилди, ундаги койкалар сони деярлик икки бараварга ортди. Медицина муассасалар, ундаги ўринлар кўпайиши билан бирга медицина мутахассислари ҳам анча кўпайди. 1956 йили 2721 врач ишлаётган бўлса, 1958 йили уларнинг сони 3121 га етди.

Бизда айниқса кичик эркатойларимизнинг саломатлигини сақлашга жуда катта аҳамият берилади. 1956 йили Тошкентдаги яслиларда 3835 ўрин бор эди, ҳозир 4600 ўрин бор. Болалар санаторийларидаги 580 ўрин 675 га кўпайди.

Маиший хизмат

1956 йилдан бери ўтган давр ичида шаҳарда маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг сони анча кўпайди. Ҳозир уларнинг сони 30 минг 570 тага боради. Эски гиламларни уйга бориб ремонт қилиш, китобларга муқава қилиш, ойналар ясаш, пичоқ чархлаш устахоналари, телевизор ва машиналарини тузатиш, уй-жой биноларини ремонт қилиш бўлимлари каби янги корхоналар шулар жумласидандир.

Марказий районда Ленин номли артелнинг 33 та тармоғи, Куйбишев районида 4 та кийимларни тозалаш устахонаси, Киров районида инвалидлар учун коляска ва автомойкалар тайёрловчи артель очилди. Шунингдек, шаҳарнинг Октябрь ва Фрунзе районларида ҳам бир қанча янги маиший хизмат кўрсатиш корхоналари очилиб, ишга туширилди.

Янги корхоналар шаҳар меҳнаткашларига хизмат кўрсатмоқда.

КПСС XXI СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

Муносиб совға

Бепоён мамлакатимизнинг пахта далаларида, буғдойзорларида, завод, фабрикаларида, ҳамма ерда ижодий меҳнат қизғин тус олган. Ҳар бир совет кишиси КПСС Марказий Комитетининг навбатдан ташқари чақириладиган XXI съездини меҳнатда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритиш билан кутиб олиш ниятида ғайратига-ғайрат қўшиб ишламоқда.

Сирдарё район машина-экскаватор станциясининг коллективи ҳам съезд олди социалистик мусобақасига қўшилиб 1 миллион 698 минг кубометр ҳажмидаги ер ишларини механизация воситасида бажариш юзасидан зиммаларига мажбурият олган эди. Улар йиллик планни Октябрнинг 41 йиллиги кунигача бажариш ва пландан ташқари яна 300 минг кубометр ҳажмда ер ишларини бажаришга аҳд қилган эдилар.

Машина-экскаватор станциясининг коллективи бу мажбуриятни бажариш учун бутун куч ва техникани ишга тўла сафарбар қилиб меҳнат унумдорлигини оширди ва яхши ютуқларга эришди. Ҳар бир киши ўзига топширилган вазифани ортиғи билан бажаришга, шу билан бирга ишнинг сифатли бўлишига ҳам алоҳида аҳамият берди. МЭС коллективи 1 миллион 720 минг кубометр ҳажмдаги ер ишларини бажариб йиллик планни 102 процент қилиб адо этди.

Сирдарё, Верхне-волинск, Чиноз районлари территориясида 153 километр узунликдаги коллектор ва зовурлар қазилиб, 52 километрлик суғориш шохобчалари очилди. Шунингдек 4 минг гектар пахта ерларининг мелиоратив ҳолати бирмунча яхшиланган. Коллективнинг уюшқоқлик билан меҳнат қилганлиги туфайли 8 ой мобайнида йиллик планда кўрсатилган 816 минг сўм ўрнига 838 минг сўм фойда олинган. Шу давр ичида 4,5 процент ёқилғи-мой материаллари тежаб қолинган.

— Бу эришилган ютуқлар XXI съездга бизнинг дастлабки совғамиз, — дейди МЭС директори ўртоқ Копотев, — коллективимиз уюшқоқлик билан ишлашни янада давом эттириб съезднинг очилиш кунини йил охирига қадар яна 500 минг кубометр ҳажмдаги ер ишларини бажариш билан кутиб олади.

Пландан ташқари 6 миллион сўмлик маҳсулот

Сталин номидаги кўн комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари партиянинг XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, ишлаб чиқаришда катта ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Корхонада ички имкониятлардан кенг фойдаланиш, меҳнатни яхши ташкил этиш, мавжуд механизмлар қувватидан тўла фойдаланиш натижасида шу йилнинг ўтган ойлари учун белгиланган пландан ташқари 6 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди, меҳнат унумдорлиги эса 8 процент ошди.

Цехлараро мусобақада ўртоқ Ф. ...имов раҳбарлик қилаётган тери ...хи коллективи олдинда бораётир. Бу ерда ишчиларнинг унумли меҳнат қилишлари учун зарур шароитлар яратиб берилганлиги, оғир иш процессларини механизациялаш юзасидан бир қанча тадбирларнинг амалга оширилиши коллектив эришаётган ютуқларнинг омилидир. Шунингдек, резина цехи ишчилари ҳам унумли меҳнат қилиб, сентябрь ойининг 15 куни ичида планга қўшимча равишда 6 тонна маҳсулот бердилар. Кўнчилар сунъий чарм ишлаб чиқаришни тобора кўпайтирмоқдалар. Август ойида бундай чармларнинг янги навини тайёрлаш ўзлаштирилди ва унинг дастлабки 500 квадрат метри пойафзал фабрикаларига юборилди.

Комбинат коллективи шу кунларда партия XXI съезди шарафига олинган янги мажбурият асосида ишламоқда. Смена нормасини 150-170 процентдан адо этаётган Иқбол Каримова, Анна Мухина, Николай Конапатский сингари ўнлаб кўнчилар мажбуриятни тўла ва ошириб бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

З. МУХАММАДЖОНОВ.

Суръат ошмоқда

Тошкентдаги 3- нон заводининг коллективи КПССнинг XXI съезди шарафига ўз зиммасига оширилган мажбурият олди. Коллектив бу мажбуриятни тўла бажариш учун нон ва нон маҳсулотлари ишлаб чиқариш суръатини тобора тезлаштирмоқда, уларнинг сифатини яхшиламоқда.

Шу йилнинг ўтган 8 ойи давомида аҳолига пландан ташқари 1 миллион 153 минг сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берган завод ишчилари, инженер-техник ходимлари сентябрь ойида янада унумли меҳнат қилмоқдалар. Улар механизмлар ва иш вақтидан унумли фойдаланиб, сентябрнинг 15 куни ичида белгиланган планга қўшимча равишда 170 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Заводнинг Аббос Содиқов бошчилик қилаётган бригадаси ўзининг баракали ва сифатли меҳнати билан коллектив орасида ҳурмат қозонмоқда. Бригаданинг аҳиллик билан ишлаётган аъзолари топшириқларни бажаришда завод бўйича энг юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Шу билан бирга, ун ва бошқа материалларни ҳам кўплаб иқтисод қилмоқдалар. Бригада йил бошидан бери 11 тонна унни тежашга муваффақ бўлди. Ўртоқ Н. Тюрина бошчилигидаги бригада ҳам мусобақада олдинда бораётир. Бригадада меҳнатнинг яхши ташкил этилиши натижасида 6 тоннадан ортиқ сортли ун иқтисод қилинди.

Хамир қорувчилардан Г. Жўраев, А. Саидхўжаев, кочегар Х. Валиев ўртоқлар меҳнатда бошқаларга ўрнак бўлаётирлар. Ўз касбларининг икир-чикирларигача пухта ўрганиб олган бу моҳир ишчилар топшириқларни икки баравarга етказиб бажараётирлар.

М. ЗАРИПОВ.

ҲАВАСИНГИЗ КЕЛАДИ...

Кўлнинг нарёғидаги ажойиб манзарага назар ташланг. Ўртада отилиб турган фонтан, унинг атрофидаги серсоя дарахтлар, ҳу тўрдаги қўшқават ҳашамдор сўри, чап томондаги ўйин майдончаси — буларнинг ҳаммаси янги дам олиш уйининг ҳусни бўлиб турибди. Бу дам олиш уйини янги ерларнинг баҳодирлари — мирзачўлликлар бунёдга келтиришган.

«Главголодностепстрой» бош бошқармаси ҳамда Янгиер шаҳар ижроия комитети бундан бир неча ой муқаддам Тожикистон республикасининг Ўратепа шаҳар Советига мурожаат қилиб, чўлни ўзлаштираётганларга дам олиш уйи қуриш учун тузукроқ ер ажратиб беришни сўраган эди. Қардош республиканинг Ўратепа шаҳри меҳнаткашлари мирзачўлликларнинг илтимосини тўла қондиришди: шаҳарга кираверишдаги анҳорнинг чап қирғоғидаги токзор, сердарахт катта боғ ажратиб берилди. Шу билан бирга ўратепаликлар бу ерда олиб борилган қурилиш ишларида ҳам актив қатнашдилар. Эндиликда ана шу жойнинг ҳусни яна ҳам очилиб кетди.

Яқинда дам олиш уйини очиш маросими бўлди. Бу ерга қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштираётган механизаторлар ҳамда Янгиерда, чўлнинг узоқ участкаларида уй-жой биноларини тиклаётган 200 га яқин қурувчилар тўпланишди. Булар орасида «Промгражданстрой» трестига қарашли 3-қурилиш-монтаж бошқармасининг илғор бинокорларидан К. Орипов, Х. Абдуллаев, Д. Скурихин ва бошқа меҳнатсевар чўл баҳодирлари бор эди.

— Нимаики яратсак, нимаики бунёдга келтирсак ўзимиз учун, — дейди жанубий Мирзачўл канали қурилишида ишлаётган моҳир экскаватор машинисти Душан Оллоберганов. — Катта чўлга ҳужум қилиб, бирин-кетин уни забт этаётирмиз. Ҳа демай Мирзачўлда ҳам ана шундай ажойиб дам олиш уйлари қурилади.

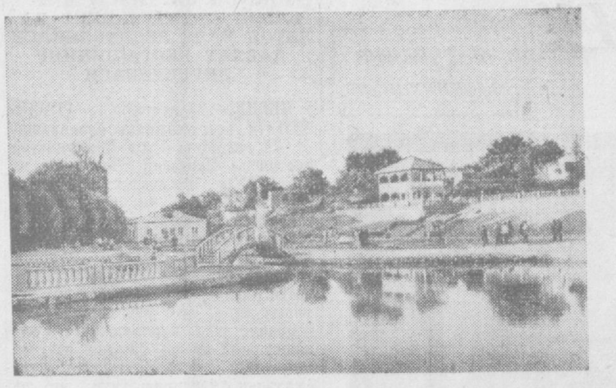

Дам олиш уйининг кўриниши.

Дам олувчилар учун дастурхон тузатилмоқда.

Давлат янги дам олиш уйини қуриш учун 3,5 миллион сўмдан кўпроқ маблағ ажратган эди. Бу ерда бир йўла 150 киши дам олади. Путевканинг нархи 2 ҳафта учун 72 сўм, 6 та шинам бино боғ оралатиб қурилган. Ҳар бир хонада 2-3 киши дам олади.

Маданий-маиший бинолар — ёзги ва қишки клуб, кутубхона, турли чолғу асбоблари, пианино, тасвирий санъатнинг ҳар хил турлари, павильонларни безаб турибди. Қарийб беш гектар чамаси майдон мевали ва декоратив дарахтлар ҳамда токзордан иборат. Сайргоҳда катта кўл, чиройли кўприк, моторли қайиқлар бор. 2 та автобус дам олувчиларнинг хизматида.

Мирзачўлни ўзлаштирувчилар учун тортиқ қилинган янги дам олиш уйига ҳавасингиз келади!

А. Абдуазимов.
Автор фотолари.

Пахта йиғим-теримига бағишланган янги плакат ва шиорлар

Ўзбекистон ССР давлат нашриёти пахта йиғим-терим кампаниясига атаб янги плакат ва шиорлар босиб чиқарди. Бу плакат ва шиорлар ўзбек халқини 1958 йилда Ватанга 3 миллион тонна «оқ олтин» етказиб беришга чақиради. «Халқ олдидаги бурчингни бажар!» (рассом А. Назиров) ва «Ватанга кўпроқ пахта берайлик!» (рассом Н. Рейх) каби плакатлар шу темага бағишланган.

Рассом В. Моргунов ишлаган «Тўкма!», «Териб ол!», «Босиб ўтма!» каби плакатлар ва рассомлардан Д. Синицкий, С. Марфин ва Б. Жуков ўртоқлар яратган 6 та шиор-плакат пахта нобудгарчилигига қарши курашга ҳамда теримда техникадан унумли фойдаланишга чақиради.

Булардан ташқари йиғим-терим кампаниясининг муҳим масалаларига бағишланган 13 та плакат ва ўзбек ҳамда рус тилларида «Жанговар варақа» нашр этилди.

К. ОРИФХОНОВ.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик фанлари академияси учун шаҳарча қурилади

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик фанлари академияси учун шаҳарча қуришга тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди. Бу шаҳарча Тошкентдан 50 километр узоқликда, суғориладиган деҳқончиликни механизация ва электрлаштириш Ўрта Осиё институти яқинида қурилади. Бу ерда хизматчилар корпуси, бир қанча лаборатория, тажриба далалари ва техника базаси барпо этилади.

Шаҳарчада академиянинг 10 та илмий-текшириш институти, қишлоқ хўжалик институтлари ва техникумлар учун ҳам бинолар қурилади.

(ЎзТАГ).

Мутахассис кадрларнинг янги отряди

«Узпромсовет»га қарашли республика профессионал техника мактабини биринчи марта битириб чиққан ёшлар турли ҳунарларни пухта эгалладилар. Мактабни тамомлаган 100 дан ортиқ кишига гилам тўқиш, мебель ясаш, эркак ва аёлларнинг кийимларини тикиш бўйича мутахассислик гувоҳномаси берилди. Мутахассис кадрларнинг янги отряди Тошкент, Самарқанд, Андижон ва бошқа областлардаги артелларда ишлаш учун жўнаб кетдилар.

Бу йил мактабда миллий заргарлик буюмлари ва металлга гул ўйиш бўйича янги бўлимлар ташкил этилди. Ўқувчилар сони ҳам ўтган ўқув йилидагига қараганда бу ўқув йилида кўп бўлади.

Қ. АҲМЕРОВ.

Омма билан алоқани мустаҳкамлашнинг янги формаси

Бекобод шаҳар партия ташкилоти кенг меҳнаткашлар оммаси билан алоқани тинмай мустаҳкамлай боришнинг янги-янги формаларини қидириб топмоқда ва улардан самарали фойдаланмоқда. Шу йилдан бошлаб шаҳарда вақти-вақти билан савол-жавоб кечалари ўтказиш йўлга қўйилди. Савол-жавоб кечаси қуйидаги тартибда ўтказилади:

Кеча белгиланганидан бир неча кун олдин шаҳар партия комитетининг сиёсий маориф кабинети, сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятнинг шаҳар бўлими ходимлари корхона ва муассасаларнинг бошланғич партия ва касаба союз ташкилотлари орқали меҳнаткашлардан савол тўплайдилар. Ҳар бир киши хоҳ ишлаб чиқариш ва техника темасида, хоҳ маданий-маиший темада, хуллас ўзини қандай масала қизиқтирса шу темада савол бериши мумкин.

Саволлар тўпланиб бўлгач, улар тартибга солиниб, шаҳар партия комитети ва ижроия комитетининг раҳбар ходимларига берилади. Улар тушган саволларни диққат билан ўрганиб, жавоб беришга тайёргарлик кўрадилар. Ҳамма масъул ходим жавоб беришга тайёр бўлгач, катта клуб ёки паркда савол-жавоб кечаси ўтказилади. Кеча бўлиши бир неча кун олдиндан ҳаммага эълон қилинади. Партия ва касаба союз ташкилотлари кечани уюшқоқлик билан ўтказиш чораларини кўрадилар. Кечада шаҳар партия, совет ташкилотларининг барча масъул ходимлари, корхоналарнинг партия ва хўжалик раҳбарлари, ишлаб чиқариш новаторлари, коммунистлар, аҳолининг турли табақаси вакиллари иштирок этадилар.

Металлурглар маданият ва истироҳат боғида ўтказилган савол-жавоб кечасида шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ А. Мамадалиев турар-жой кварталларини, кўча ва йўлкаларни ободонлаштириш, шаҳарда медицина хизматини янада яхшилаш ва шу сингари 53 саволга жавоб берди. Шунингдек металлургия заводи директорининг ўринбосари ўртоқ Ф. Нургалиев меҳнатни ташкил этиш ва иш ҳақи тўлаш масалалари юзасидан берилган саволларга, шаҳар милиция бўлимининг бошлиғи ўртоқ У. Муҳамедов ёшларни тарбиялаш ва безориларга қарши кураш ҳақидаги саволларга жавоб қайтардилар.

Цемент комбинатида, шаҳар маданият ва истироҳат паркида, Фарҳод гидроэлектростанциясида ўтказилган кечалар ҳам кўнгилдагидек ўтди.

Энди биз умумий эмас, балки маълум бир соҳа, бир масала бўйича савол-жавоб кечаси ўтказишни тажриба қилиб кўраётирмиз. Бир ойдан кўп вақт тайёргарлик кўриб, яқинда медицина темасида шаҳар бўйича савол-жавоб кечаси ўтказдик. Меҳнаткашларни қизиқтирган турли масалалар юзасидан берилган саволларга шаҳардаги юқори малакали врачлар ҳамда шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими бошлиғи жавоб бердилар.

Шу кунларда халқаро аҳвол, мамлакатимизнинг ички ва ташқи сиёсати тўғрисида савол-жавоб кечаси ўтказиш учун тайёрланмоқдамиз.

Бундай кечаларни ўтказиш партия ва хўжалик раҳбарларини меҳнаткашлар билан бевосита яқинлаштиришга, уларнинг ҳис-туйғулари ва талаб-эҳтиёжларини ўрганишга катта ёрдам бераётир.

Б. РОИТИХ.

Бекобод шаҳар партия комитетининг инструктори.

Янги ўқув йилига пухта тайёрланмоқдалар

Мирзачўл қурилишлари ва саноат корхоналарининг партия ташкилотлари партия маорифи шохобчаларида янги ўқув йилига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Жойларда коммунистларнинг хоҳишини ҳисобга олган ҳолда КПСС тарихи, сиёсий иқтисод ва конкрет экономикани ўрганиш тўгараклари ташкил этилаётир.

«Голодностепгэсстрой» партия ташкилоти (секретари ўртоқ Йўлдошев) бу ишга яхши тайёргарлик кўраётир. Бу ерда ҳозирнинг ўзидаёқ тўгаракларни комплектлаш тамомланди. Партия ташкилоти ҳузурида КПСС тарихини ўрганиш юзасидан икки тўгарак ва конкрет экономикани ўрганиш юзасидан бир тўгарак ташкил қилиниб, уларга коммунистлардан 65 киши жалб этилди.

Партия ташкилоти тўгараклар учун пропагандистлар танлашга ҳам алоҳида эътибор берди. КПСС тарихини ўрганиш тўгаракларига область партия комитети ҳузурида ташкил этилган пропагандистлар курсида ўқиб келган Тюпко, шунингдек қурилиш касаба союз комитетининг раиси Еремин ўртоқлар пропагандист қилиб тайинландилар. Қурилиш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Ҳусаинов эса конкрет экономикани ўрганиш тўгарагига раҳбарлик қилади. Бу ўртоқларнинг ҳар учови ҳам етарли даражада назарий билимга ва пропагандистлик соҳасида катта тажрибага эга бўлган кишилардир.

Мирзачўл қурилишлари ва корхоналарининг бошланғич партия ташкилотлари ҳузурида коммунистлар билан ўтказилган дастлабки суҳбатларда улар билдирган истак ҳисобга олиниб, шу кунгача КПСС тарихини ўрганиш юзасидан 13 тўгарак, сиёсий иқтисодни ўрганиш юзасидан 7 тўгарак ва конкрет экономика масалаларини ўрганиш юзасидан 6 тўгарак ташкил этилди. Уларда 400 дан ортиқ коммунист шуғулланади. Бундан ташқари 70 коммунист марксча-ленинча назарияни мустақил ўрганажагини билдирди.

Янгиер шаҳар партия комитети ҳузурида раҳбар ходимлар учун Мирзачўлнинг конкрет экономикасини ўрганиш юзасидан семинар ташкил этилади.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ЁЗУВЧИЛАРИ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

Қ. ҚУТТИБОЕВ.

БЎЙДОҚ

(ҲИКОЯ)

Эл орасида «Бўйдоқ йигитнинг ақли бўлмайди» деган гап бор. Мутлақо ундай эмас экан. Қўжонни ҳали ҳам бўйдоқ деса бўлади. У ҳозир ўттиз бешга кирган. Лекин бирор марта ҳам хато қилиб бировга сўзини берган эмас. Ақли роса йигитлардан! Ҳаммасини ҳам ўзи бичиб, ўзи тикади. Ўзидан ортадиган гап йўқ. Ўйлагани ўнгидан келади. Шу сабабли Қўжон ўзини «сиҳрли йигитман» деб ҳисоблайди.

Нима учундир, Қўжон кейинги вақтларда бир хаёл билан банд. Мактабда, институтда бирга ўқиган, ҳозир турли соҳаларда хизмат қилаётган кўпгина ошна-оғайнилари уйланишиб олган. Айримлари икки-уч боланинг отаси. Қўжон уларнинг уйига борганда, бир томондан шодланса-да, иккинчи томондан кўнглида рашк ўтини сезгандек бўларди. Бу қандай ҳол? Дўстларининг бахтли оиласини кўриб, Қўжон шодланмайди дейсизми? Албатта шодланади. Бўлмаса нима? Бунинг жавобини ўзи ҳам тополмайдиганга ўхшайди. «Мен ҳам шулар қатори уйлансамчи. Шу кезларда оила бошлиғи ҳисобланардим-а!» Бироқ бу фикр Қўжонда жуда кеч пайдо бўлган эди. Не чора?! Келажакдан умид узмаслик керак.

Аслида Қўжон қизларга ёқимсиз йигитлардан эмас. Ўрни келганда ёқимли қилиқлар қилар, қувлигини ҳам ишлатмай қўймас эди. Ҳозир кроватда ётиб ўйларди, кўз олдидан тўрт қиз бирин-кетин ўтаберди. Ўнинчи синфни бирга тамомлаган оқсариқ Равшан, институтда ўқиган ўрта бўйли, қорачадан келган қиз — Асил, университетда танишгани қизил юзли Марбону, опера театрида ўтказилган янги йил кечасида кўришиб, шундан сўнг бир неча марта учрашган Қорақат. Ўшалар кимдан кам эди? Ҳеч кимдан. Ҳаммаси ҳам толчувуқдай тобланган қизлар! Ҳар бирининг таърифи бир достон бўлгудек. Ўтган ишга саловат. Бироқ Қўжоннинг хаёлидан Қорақат ҳеч чиқмайди. Эҳ, Қорақатни айтсангчи!

Қўжон тўрттала қиздан айрилиб қолганига қаттиқ ўкинади. Айрим вақтларда куйиниб кетганидан ўзини-ўзи койиб қўяди. Бундан фойда йўқ. Ҳаммаси ҳам тўғирға[1] қайтиб қўнмайдиган қушдек учиб кетган. Асил, Равшан, Марбонуларнинг турмушга чиқиб кетганлигини Қўжон аниқ билади. Улардан умид йўқ. Ёлғиз умид — Қорақат...

Қўжон барча айбни ҳозир ўзига юклади. «Увал йўқ! Айб ўзимда, қиз танлаб юриб тақир жойга ўтирдим» дея бошлади. Лекин танишган қизининг қайси бири буни севмай, ташлаб кетганини ҳам Қўжон эслай олмайди. Мақтанчоқлиги, енгил характерлигининг қизларга унча ёқмаслигини у сезмас эди. Унинг устига Қўжон ўзининг «Йигитнинг султониман» деяр ҳам эди. Бошқа йигитлардан ортиқроқ ҳусни ҳам йўқ. Қозоқнинг мўғул юзли, қисиқ кўз қора боласи. Рост, силлиқ юзига қуюқ қора қоши чирой бериб тургандек кўринар эди. Шунинг учун қошини учириб сўзлашишни ўзига одат қилиб олган. Унинг бу одатлари манманлигига асти моне бўлмайди, балки олди-қочти сўзларини тасдиқлаб, куч бериб тургандай эди. Шунисига қарамай Қўжон қизларга айб ҳам тақади. Равшаннинг болдири узун, Асилнинг сочи калта, Марбонунинг оёғи калта деб, уччаласини ҳам «ёқтирмаган» эди. Қорақатнинг эса йўли бошқа...

Қўжонга Қорақат биринчи кўринишидаёқ ёқиб тушган. Ҳусн деса — ҳусн, ақл деса — ақл бор. Қўжоннинг ўз сўзи билан айтганда, «Оҳунинг боласидек... оқ созандек солланиб... қадди-қомати келишган, тик елкали, жавдар кўзли, қирра бурунли... фариштанинг боласидек, ойдан яратилгандек оппоқ...». Чиндан ҳам Қорақат ўшандай қиз эди. Лекин у билан ҳам Қўжоннинг тақдири қўшилмади. Нега? Ким билсин! Ўзи туғил, кўпни кўрган, тушунган онаси ҳам Қорақатни бир кўришдаёқ ёқтирган. «Чироғим, Қўжон, мени хурсанд қилгинг келса, ўша Қорақатдан айрилма. Ўзи бир мулойим қиз экан» деган. Онасининг бу сўзини Қўжон диққат билан тинглаган. Ер юзида тирик юрса, Қорақатни келинликка олишга ваъда берган эди. Машини ва бошқа пулларини тўплаб, уйланишга тайёргарлик кўра бошлади...

Қўжоннинг Қорақатдан совуши кутилмаган бир вақтда бошланди.

... Баҳорнинг туманли кунларидан бири эди. Ёмғир ёғмаса-да, кўзга илинмас майда томчилар кийимни нам қиларли даражада эди. Туманнинг дарахтлар баргига ўрнашаётган майда заррачалари бирлашиб маржон каби ерга туша бошлайди. Асфальт аста-секин ялтирамоқда. Қўжон Қорақат билан учрашмоқчи. Ишидан эртароқ чиқиб кўча бўйлаб уйига томон кетмоқда. Қорақатга бирга турмуш қуриш тўғрисида гапирганига бироз вақт ўтди. Бироқ қиз рухсат бермаётир. «Нимасига шошиласиз, институтни битириб олайин» дейди у. «Тоқати тоқ бўлди, — деб ўйлади Қўжон йўлда кетаётиб. Бора-бора ўртоқлардан ҳам уялиб қолаяпман. Қорақатнинг кейинга сураберганида қандай гап бор? Ёки мени севмайдими? Нима бўлса ҳам шу кеча гапни бир ёқлиқ қиламан. Қорақатим, жоним...»

— Қўжон!

Жаранглаб эшитилган таниш овоз Қўжонни чўчитиб юборди. Ширин хаёллар бўлиниб кетди, ялт этиб қаради.

— Қорақат!

Уч этажли катта бинонинг иккинчи қаватида турибди. Ёнида паст бурунли, сариқ сочли рус қизи. У Қўжонга бақрайиб қараб турди-да, бирдан тескари бурилди. Қизни Қўжон аниқ таниб олди. Иккаласи ҳам комбинезон кийиб олган. Янги қурилиб битган бинонинг иккинчи қаватидаги кўндаланг ёғоч устида турибди. Юз-қўли, кийими чанг. Ёнида оҳак солинган темир челак. Иккаласи ҳам шодланиб кулади. Қўжон аста-секин уларга яқинлашди.

— Нима иш қилаяпсанлар, Қорақат?

— Кўрмаяпсанми, бино қуряпмиз.

— Бу кимнинг уйи?

— Ўзимизники.

— Ўзларинг кўчиб келасанларми?

— Йўқ, квартирасиз кишилар киради.

— Сенинг бунга қандай дахлинг бор?

— Даҳлим нега бўлмасин. Касбим шу бўлгандан кейин...

— Шундай де, Қорақат... Аввал нега айтмагансан?

— Бир неча бор айтган эдим-ку. Қурилишда ишлайман деб, унутиб қўйдингми?

— Қурилиш институтида ўқийман деган эдинг-ку?!

— Сиртдан ўқийман деган эмасмидим.

— Раҳмат, Қорақат, — деди Қўжон тили бошқа сўзга келмай.

— Сенинг кимлигингни энди тушундим, саломат бўл...

Қўжон аччиғланган ҳолда орқасига қараб юриб кетди. «Юзи қандай ўзгарган. Устидаги кийими танасига ёпишиб кетипти, билмаган эканман, Қорақат, Қорақат бўлмай қолиптику». Қиз ҳам нима дейишини билмайди. Дугонасининг «Бу ким?» деган саволига ҳам жавоб бермади. Ёғочга суянган ҳолда туриб қолди.

Севганининг бино қурганига ранжийдиган нимаси бор эди, бечора Қўжоннинг! Институтни битириб ишга жойлашгандан кейин квартира қидириб Тошлоқни тўрт-беш йил кезиб юрганини унитдими-а? Ҳозир уй-жой масаласининг яхшилана бошлаганлиги кеккайтириб қўйибди бечорани! Ўзи яқиндагина шаҳарнинг четидан уй олди. Ёки ўшанга кеккаядими? Квартирасиз дўстларининг бир нечаси Қорақат қураётган бу бинодан жой олса у қизғанадими? Қорақатнинг ҳалол меҳнат қилишини оёқ ости қилдинг, Қўжон!

Яқиндагина йигирмага тўлган Қорақат ҳаётдаги кўпгина қийинчиликларни бошидан кечирди. Отаси Балауса армияга кетганда у уч ёшда эди. У фронтдан қайтмади. Онаси уруш тамом бўлгач икки йилдан сўнг оғир касалликдан вафот этди. Қорақат акасининг қўлида қолиб тўққизинчи синфни тамомлади. Ҳар турли ишда юриб, кечки мактабни битирди. Икки йил қурилиш ишида юриб Қорақат анча қийинчиликларга учради. Биринчи разрядли сувоқчи деган касбга эга бўлди. Бу йил Тошкентдаги Политехника институти қурилиш факультетининг сиртқи бўлимига ўқишга кирди... Дарёнинг қирғоғига сузиб ўтгунча қулоч уриш қанчалик керак бўлса, дуч келган қийинчиликларни енгиш ҳам шунча керакли. Бунинг ҳаммасини Қорақат билади, тушунади. Хўш, Қўжоннинг нима қилгани? Умрида йигит билан биринчи бор танишиб чин муҳаббатни эндигина бошидан кечириб турганида, у ташлаб кетди. Бу — енгил ташвиш эмас эди. Қорақат қаттиқ қийналди. Кўз ёшигагина кучи етди, холос.

Ётоқхонада бирга турадиган дугоналари Қорақатга кўп насиҳатлар қилди. «Сен шунчалик иродасизмисан, — деди дугонаси Зоя, — мен бунчалик ўйламаган эдим. «Муҳаббатнинг эрта-кечи бўлмайди. «Муҳаббат ҳар қачон ёш» деган гапни эшитмаганмисан. Шошма, институтда яхши ёр топиб оласан. Менинг сендай ҳусним бўлса...— деб у пучуқ бурнини бир тортиб қўйди. — Табиат менга чиройлироқ бурунни ҳам раво кўрмапти...» Дугонанинг бу дўстона насиҳатларидан кейин Қорақатнинг Қўжонга бўлган кўнгли аста-секин совий бошлади.

... Орадан бир неча ойлар ўтиб кетди. Баҳор кетиб, ёз келди. Олатоғнинг баланд чўққиларидаги қорлар эриб, ўрни кўмкўк майсалар билан қопланди. Шундай вақтларда Қўжон, ўзига ошиқча зеб берган ҳолда, ясаниб кўчага чиқар, ҳеч кимга сездирмагандек сайр қилиб юрган қизларга яширинча қараб қўярди. Унинг энг севимли жойи — Гуллар майдони. Бу ерда қизлар кўп бўлади. Бироқ, ҳеч бир қизнинг кўзи Қўжонга тушмас эди.

Бир куни Қўжон майдонда Қорақатни кўриб қолди. У дугонаси билан бирга тўсатдан Қўжоннинг олдидан ўтиб кетди. Кетидан борса нима қиларкан?! Йўқ Қўжон ундай енгилтак эмас. Қорақатнинг ўзи келсин! Бош эгиб келса, сўзлашса бўлади. Икки қиз қайрилиб боқмай йўлида давом этди...

Қўжон кейинги вақтларда яна ўйлай бошлади. «Нима бўлса ҳам Қорақатга уйланиб олсам қандай бўларкин? Пул бўлса, бор. Кийинтириб қўйсам, ҳеч кимнинг хотинидан кам бўлмайди-ку». Бироқ энди кеч эди. Гуллар майдонига яна чиққанида, Қорақатнинг ўша кунги дугонасини учратди. Паст бурунли, сариқ сочли қиз ҳам гаплашгиси келмай, ўтиб кетмоқчи бўлди. Қўжон унинг қўлини маҳкам ушлаб олди.

— Шошилинч кўринасиз.

— Шошиб турибман. Қандай ишингиз бор эди, — деди қиз.

— Қорақат қаерда, кўринмайди?

— Қорақат Тошкентда институтда ўқимоқда.

— Сиртқи бўлимда ўқимасмиди?

— Ҳозир қатнаб ўқийди.

— Шундайми?...

Қиз юриб кетди. Қўжон ўзича унга сир бермагандек бўлди. «Сенга шу керак Қўжон. Яна айрилиб қолдингми?!» Пешонасидан тер чиқиб кетди. Ёнидаги скамейкага беихтиёр ўтириб қолди.

Гуллар майдонидан ўтган киши Қўжонни ҳозир ҳам учратиб қолади.

Қозоқчадан **С. Тиллахўжаев, А. Раҳматов**лар таржимаси.

[1] тўғир-ов қушини қўндириб юрадиган таёқча.

Брюссель виставкаси хотиралари

Журналист блокнотидан

СССР ПАВИЛЬОНИ

Одамлар дарёси совет павильони томон оқмоқда. Шунчалик одам кўпки, шеригингдан бир қадам ажралсанг, йўқотиб қўйишинг ҳеч гап эмас. Ер юзидаги ҳамма мамлакатларнинг жаҳон виставкасига келган вакиллари тинчлик ва халқаро ҳамкорликнинг мустаҳкам таянчи бўлган улуғ Совет Иттифоқининг павильонини, тинч ижодий меҳнат билан машғул бўлган совет кишиларининг яратган экспонатларини кўришга ошиқмоқдалар.

Павильон олдидаги баланд мачтада Совет Иттифоқи ва Бельгиянинг давлат байроқлари ҳилпираб турибди. Павильонга кираверишда СССРдаги барча 15 қардош республиканинг миллий байроқлари тикилган. Совет халқининг тинч ижодий меҳнатини акс эттирувчи ишчи ва колхозчи деҳқоннинг скульптураси дарҳол кўзга ташланади. Павильоннинг тўрида Владимир Ильич Лениннинг II Бутунроссия Советлар съездида нутқ сўзлаб турган вақтини тасвирловчи катта ҳайкал салобатли қад кўтарган. Павильонга кирган ҳар бир киши бутун дунё меҳнаткашларининг азиз йўлбошчиси ва буюк ғамхўри бўлган бу улуғ инсонга узоқ термулиб, эшик олдида бир нафас тўхтайди.

Совет Иттифоқининг павильони СССР халқларининг Коммунистик партия раҳбарлигида 40 йил мобайнида экономика ва маданиятни тараққий эттириш, халқ фаровонлигини юксалтириш соҳасида эришган оламшумул-тарихий ғалабаларини, совет кишиларининг бахтли, фаровон ҳаётини ҳикоя қилади.

Биз ўз жонажон Ватанимиз, шонли Коммунистик партиямиз ва ижодкор ғолиб халқимиз билан қонуний фахрланиш ҳисларига тўлиб-тошган ҳолда, зўр хурсандчилик ва ифтихор туйғулари билан совет павильонидаги экспонатларни синчиклаб кўриб чиқдик. Кўпгина чет эллик меҳмонларнинг совет экспонатларини тамоша қилишга қайта-қайта келаётганликларини уларнинг ўзларидан эшитдик.

Узунлиги 150, кенглиги 72 ва баландлиги 22 метр келадиган бу муҳташам бино 22 минг квадрат метр жойни эгаллаб турипти. Деворлари пўлат, алюминий ва ойнадан ишланган, бўлмаларга ажратиладиган, ҳозирги замон архитектурасининг энг янги усуллари қўлланилиб қурилган бу кўркам бино Жаҳон виставкаси ёпилгандан кейин Москвадаги Бутуниттифоқ саноат ва қишлоқ хўжалиги виставкасининг территориясига олиб келиб ўрнатилади.

СССР павильони ижтимоий ва давлат тузуми, СССРнинг савдо ва иқтисодий алоқалари, совет ер сунъий йўлдоши, саноат, қишлоқ хўжалиги, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, санъат ва адабиёт, радио ва телевидение каби 18 секциядан иборат. Бу секцияларнинг ҳаммаси турли материаллар, экспонатлар, фоторасмлар, зарур машиналар, макет ва моделлар билан таъминланган. Биз бу секцияларнинг баъзи бирларига қисқача тўхталиб ўтамиз.

Павильоннинг марказий залига Ер сунъий йўлдоши ва учирувчи ракетанинг модели, йўлдош Ер атрофини айланиб юрганда унинг айланишини кузатиб турадиган асбоблар қўйилган. Туристлар Ернинг учинчи сунъий йўлдошига совет павильонининг «михи» деб жуда юксак баҳо бермоқдалар. Шунинг учун ҳам Ер йўлдошининг макети олдида одамлар узоқ вақт тўхтаб қолишади. Совет фани ва техникасининг ҳамкорлигида вужудга келган, фан-техника тараққиётида янги давр очган совет сунъий Ер йўлдошлари чет эллик мутахассисларни, олимларни ҳайратда қолдирмоқда.

Саноат бўлимида мамлакатимиз индустриясининг ҳозирги замон ускуналаридан намуналар, кучли станоклар, двигателлар ва машиналар бор. Совет автомобилсозлари яратган «Чайка», «ЗИМ», «Волга» машиналари, шонли авиаконструкторларимиз ижод этган «ТУ-110А», «Украина», «АН-16», «ТУ-104» ва «ТУ-114» самолётларининг моделлари, Ленин номидаги дунёда биринчи атом музёрарининг модели павильонга кирган ҳамма кишиларни ғоят қизиқтирмоқда.

Қишлоқ хўжалиги, енгил саноат, халқ маорифи, адабиёт ва санъат секцияларида ҳам ҳамма вақт одам гавжум. Бу секциялар мамлакатимизда ленинча миллий сиёсатнинг зўр тантанасини, СССР халқларининг буюк дўстлигини, маънавий-сиёсий бирлигини ёрқин ифода қилади.

Қишлоқ хўжалик секциясида колхоз қишлоғининг бутунлай қайта қурилганлигини, коллектив хўжаликнинг куч-қудратини кўрсатувчи макетларни, диаграммаларни ва фоторасмларни кўриш мумкин. Бу ерга Совет Ўзбекистони пахтасидан намуналар, СССРнинг донгдор пахтакори, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ҳамроқул Турсунқуловнинг колхозчилар билан суҳбатлашиб турган расми ҳам қўйилган.

Кенг истеъмол моллари қўйилган секция ўз товарларининг хилма-хиллиги ва гўзаллиги билан ажралиб туради. Бутун дунёга машҳур бўлган Ўзбекистон қоракўли, атласи, ипаги ва Туркманистон гиламлари алоҳида эътиборни жалб қилади.

СССР павильонида тарихий жиҳатдан ғоят қисқа муддат ичида 200 миллионли ва кўп миллатли совет халқининг ўсиши, ўқиши, кўпгина илмий-техника интеллигенцияси кадрларини тайёрлаб етиштириши ва шаклан миллий, мазмунан социалистик маданиятнинг гуллаб-яшнашини тасвирловчи жуда яхши экспонатлар, фотосуратлар берилган. Адабиёт ва санъатнинг ривожланишига доир фотосуратлар орасида ўзимизга таниш бўлган ўзбекистонлик кино режиссёр Комил Ёрматов, драматург Яшин, композитор Мухтор Ашрафий ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Галия Измайловаларнинг расмларини кўрдик.

Лужникидаги Ленин номидаги Марказий стадионнинг ва Ленинские Горидаги Москва Давлат университетининг макетлари ҳамма вақт кишилар билан қуршаб олинган. Чет эллик меҳмонлар совет архитектурасининг буюк ғалабасини намойиш қилувчи бу гигант иншоотларни кўриб қойил қолмоқдалар.

СССРда меҳнаткашларнинг дам олиши бутун дунёга донги кетган Сочи ва Кисловодск курортларининг чиройли манзараларини, «Артек» болалар санаториясининг ажойиб кўринишларини ва Қора денгиз қирғоқларини кўрсатиш билан тасвирланган.

Радио ва телевидение бўлими жуда катта муваффақият қозонмоқда. Бу ерда телевизорларнинг ҳамма турлари бор. Бу телевизорларда очиқ залда совет кинофильмларини қизиқиб атмоша қилиб ўтирган чет эллик туристларнинг ҳисоби йўқ. Совет павильонининг телецентри Бельгия ва Англия телевидение ходимлари билан ҳамкорликда телевизор орқали совет павильонининг асосий бўлимларини кўрсатган. Англия, Франция ва Бельгиянинг мингларча телетамошабинлари ўз уйларида ўтириб телевизорда совет павильонининг экспонатларини кўрадилар. Бу уларда ғоят катта таассуротлар қолдирмоқда. Бўлим ходими ўртоқ Чуев Англия ва Франциядан бу ҳақда жуда кўп хатлар олганликларини айтиб берди.

Совет павильони ёнида минг кишилик кинотеатр, туристлар дам оладиган хона, «Россия» ресторани, буфет, хилма-хил лоток ва киоскалар ишлаб турибди. «Россия» ресторанининг менюси билан қизиқдик. Ресторанда СССРда яшовчи барча халқларнинг лаззатли таомларидан намуналар бор, 120 хилдан ортиқ овқат пиширилади. Совет кулинариясининг устаси, отоқли пазанда Николай Семенович Кикнадзе тайёрлаётган қардош республикаларнинг миллий таомлари хўрандаларни жуда хурсанд қилмоқда. Ресторан директори Владимир Николаевич Николаев биз билан бўлган суҳбатда «ресторанимизда кунига икки мингга яқин киши овқатланади, овқатланиш учун ҳатто махсус машиналарда Париждан ва Голландиядан ҳам кишилар келиб кетишади», деди. Биз, бу ерда ўзимизнинг қўлбола, сермасаллиқ паловимизни татиб кўрдик.

Жаҳон виставкасидаги совет секциясида рус, француз, инглиз, немис ва фламанд тилларида «Спутник» деган махсус газета чиқарилмоқда. Жуда кўп иллюстрациялар билан безатилган хилма-хил хабар, зарисовка ва информациялар билан тўлиб чиқаётган бу газета ҳақиқий совет турмушини, мамлакатимиз ҳаётини, совет кишиларининг ўқиши, меҳнат қилиши ва дам олишини баён қилиб беради. Жаҳон виставкасига дунёнинг ҳамма бурчакларидан келган туристлар бу газетани қўлма-қўл олишиб, зўр қизиқиш билан ўқимоқдалар. Газета редакцияси павильон ёнидаги «Пресс-центр» хонасида жойлашган. «Прессцентр»га марказий газеталардан ташқари, иттифоқчи республикаларда чиқадиган ҳамма газеталар келиб туради.

З. ЕСЕНБОЕВ.

(ДАВОМИ БОР).

(Боши газетамизнинг 24, 26 сентябрь сонларида).

МИС ВА АЛЮМИНИЙ САНОАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА ХИТОЙ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ВА ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ КЕНГАШИНИНГ ДИРЕКТИВАСИ

ПЕКИН, 25 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг билдиришича, 24 сентябрда Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгаши Хитойда мис ва алюминий саноатини янада ривожлантириш тўғрисида директива эълон қилдилар.

Хитойнинг мис ва алюминий саноати, дейилади директивада, ўтмишда жуда суст ривожланган эди. Социалистик қурилишнинг буюк планларини амалга ошириш вақтида саноатнинг турли тармоқлари эҳтиёжларини қондириш учун мис ва алюминий ишлаб чиқариш 1959 йилда 1958 йилдагига нисбатан бир неча баравар оширилиши лозим. Бу вазифани бажариш учун ҳамма шарт-шароит бор. Хитой мис ва алюминийнинг жуда бой ресурсларига эга. Мамлакатнинг деярлик ҳамма вилоятларида ва автоном областларида мис ва алюминий рудаси конлари топилди.

Директивада айтиладики, мис ва алюминий ишлаб чиқариш ишида олға томон катта қадам қўйиш учун 1959 йилда ҳамма жойда кичик алюминий заводлари қурилишини бошлаб юбориш керак. Бу заводларни қурила бошлангандан кейин икки-уч ой ёки 4 ой ўтгач ишга тушириш мумкин бўлсин.

Директивада мамлакатнинг бутун халқи мис ва алюминий корхоналари қурилишида актив қатнашишга даъват этилади.

ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИ ЎН УЧИНЧИ МАРТА ЖИДДИЙ ОГОҲЛАНТИРДИ

ПЕКИН, 25 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: 25 сентябрда АҚШ ҳарбий ҳаво кучларига қарашли саккизта қирувчи самолет Сяминь районида мамлакатимизнинг ҳаво масофаларига бостириб кирди.

Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили қуйидагиларни баён этиш учун вакил қилинди: Америка Қўшма Штатларининг ана шу жиддий ҳарбий иғвогарлиги муносабати билан Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ўн учинчи марта жиддий равишда огоҳлантиради.

ЧАНКАЙШИЧИ ҚУЗҒУНЛАРГА ЗАРБА БЕРИЛДИ

ПЕКИН, 26 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг хабар беришича, 25 сентябрда чанкайшичиларнинг тўртта қирувчи самолети иғвогарлик мақсади билан Фуцзянь вилояти районида Хитойнинг ҳаво масофаларига бостириб кирган. Душман самолетларидан биттаси Хитой самолетларининг ўти билан шикастланди.

Айни вақтда Цзиньмыньдао оролига юк ташлашга уринган икки чанкайшичи транспорт самолетига артиллерия шикаст етказди.

МЮНХЕН ТИЛ БИРИКТИРИШИНИНГ 20 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ХАЛҚАРО ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

ПРАГА, 26 сентябрь. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлиги хабар қилади: Бу ерда Мюнхен тил бириктиришининг 20 йиллигига бағишланган халқаро илмий конференция очилди. Конференцияда Чехословакия олимлари билан бир қаторда Болгария, Франция, Голландия, Италия, Канада, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Польша, Руминия, Совет Иттифоқи ва Буюк Британиянинг 25 олими қатнашмоқда.

«Мюнхен воқеалари даврида Чехословакиядаги халқаро аҳвол» деган темада тарих фанлари доктори Иржи Гаек доклад қилди.

ЮТУҚ ЧИҚИШИГА БЎЛГАН ИШОНЧ ОШМОҚДА

30 сентябрь куни Москвада 3 процентли давлат ички ютуқли заёми бўйича иккита тираж, 65-асосий ва 11-қўшимча ютуқ тиражлари ўтказилади. 400 сўмдан 100.000 сўмгача бўлган 220.000 ютуқ ўйналади.

Мазкур тиражларда заёмнинг ҳар бир разряди бўйича облигацияларнинг миқдори анча камайтирилган бўлса ҳам, аввалги тиражлардаги сингари миқдорда ютуқлар ўйналади. 3 процентли давлат ички ютуқли заёми барча облигацияларининг 13 процентдан ортиқ қисми шу заём юзасидан ўтказилган аввалги тиражларда чиққан ютуқларни тўлаш учун ажратилди.

Ана шу заём бўйича шу йил ригача тираж бўлади. 1959 йилда ҳам аввалги йиллардаги сингари олтита асосий ва битта қўшимча ютуқ тиражи ўтказилади. (ТАСС).

БМТ Бош Ассамблеясининг XIII сессияси

НЬЮ-ЙОРК, 25 сентябрь. (ТАСС). Кеча БМТ Бош Ассамблеясининг кундузги мажлисида умумий дискуссия давом этди.

Гана вакили Ако Аджей унинг ҳукумати ўз сиёсатида Африкадаги мустақил мамлакатлар конференцияси қарорларига амал қилаётганлигини айтди. Африкада, шунингдек бутун дунёда мустамлакачиликка хотима берилиши лозим, деб таъкидлади у. Нотиқ Жазоир проблемасига тўхталиб, Гана Жазоир халқига ўз тақдирини ўзи белгилашдан иборат ажралмас ҳуқуқини амалга оширишда ёрдам бериш учун қўлидан келган ҳамма ишни қилади, деб таъкидлади.

Гана ҳукумати, деб давом қилди Аджей, Узоқ Шарқдаги аҳволдан жуда ташвишланмоқда. Биз Хитой Халқ Республикасини БМТда қатнаштирмасдан туриб, бу районидаги аҳволни бартараф қилиб бўлмайди деб ҳисоблаймиз. Хитой Халқ Республикасини БМТда қатнаштириш Узоқ Шарқдагина эмас, балки бутун дунёда ҳам кескинликни юмшатишга ёрдам берган бўлур эди.

Гана делегати қуролсизланиш проблемасига тўхталиб, зўр бериб қуролланишни ва аввало водород қуроли ишлаб чиқаришни тўхтатишга ҳамда ядро қуроли синовларини дарҳол тўхтатиш тўғрисида битимга келишга даъват этди. У Франция ҳукуматининг Саҳрои Кабирда термоядро қуроли синовларини ўтказиш планларига қарши қатъий норозилик билдирди.

Жанубий Африка Иттифоқининг ташқи ишлар министри Лоу ўзининг бутун нутқини ўз ҳукумати амалга ошираётган ирқий камситиш сиёсатини оқлаб кўрсатишга бағишлади. У, ўз делегацияси Жанубий Африка Иттифоқида ҳинд миллатидан бўлган кишиларнинг аҳволи тўғрисидаги масаланинг муҳокама қилинишига, шунингдек бу муҳокама натижасида қабул қилиниши мумкин бўлган ҳар қандай резолюцияларга эътибор бермаяжагини айтди.

Бирма делегациясининг бошлиғи У Тан халқаро аҳволнинг ҳозирги кескинлигидан келиб чиқиши эҳтимол бўлган оқибатлар муносабати билан жиддий ташвиш билдирди. У Тан халқаро кескинликни юмшатиш ва мустаҳкам тинчликни тиклаш учун қурол-яроғларни эффектив ва анча қисқартириш ҳам, барча ресурсларни ва кишиларнинг меҳнатини яратувчилик мақсадларига сарф қилиш ҳам зарурдир, деб таъкидлади. У Тан кам тараққий этган мамлакатларнинг иқтисодий жиҳатдан ривожланишига ёрдам бериш масаласи юзасидан ушбу сессияда Совет Иттифоқи ва Қўшма Штатлар вакилларининг берган баёнотларига тўхталиб, жумладан бундай деди: Совет Иттифоқи Ташқи ишлар министрининг тўрт буюк давлат ҳарбий бюджетларини қисқартириш натижасида тежаладиган маблағлар ҳисобидан кам тараққий этган мамлакатларга ёрдам бериш тўғрисидаги таклифини қизғин қўллаб-қувватлашга арзийди.

Сўнгра Бирма делегати Қўшма Штатлар Узоқ Шарқдаги ўз сиёсатини қайтадан кўриб чиқиши лозим, деди. У Хитой Халқ Республикасининг БМТдаги қонуний ҳуқуқлари тикланишига Қўшма Штатлар томонидан тўсқинлик қилинаётганлигини қоралади ҳамда Хитой Халқ Республикасини танимай туриб, чинакам ва самарали музокаралар бўлиши мумкин эмас, деб таъкидлади.

25 сентябрь эрталабки ялпи мажлис

НЬЮ-ЙОРК, 25 сентябрь. (ТАСС). Бош Ассамблеяда умумий сиёсий дискуссия давом этмоқда.

Бугун эрталабки ялпи мажлисда Италия, Англия ва Франция делегатлари сўзлади.

Италия делегациясининг бошлиғи Пиччони ўз нутқида энг муҳим халқаро масалаларда, шу жумладан Узоқ Шарқдаги аҳвол тўғрисидаги ва қуролсизланиш тўғрисидаги масалаларда ҳам АҚШнинг нуқтаи назарига қўшилди.

Англия ташқи ишлар министри Селвин Ллойд катта нутқ сўзлади. У энг муҳим халқаро проблемалар тўғрисида гапириб, маълум фактларни энг қўпол суратда бузиб кўрсатишдан ҳам қайтмади.

Ллойд шу даражагача етдики, унинг гапига қараганда Яқин Шарқда Англия-Америка агрессиясига... Совет Иттифоқи айбли эмиш. Шунингдек, Ллойд, БМТ Бош Ассамблеяси фавқулодда сессиясининг Яқин Шарқ тўғрисида чиқарган резолюциясини Ливан ва Иорданиядан ўз қўшинларини шу вақтгача олиб чиқиб кетмаган АҚШ ва Англия эмас, балки араб мамлакатлари бажармаётирлар, деб ҳам даъво қилди. Ллойд Англия қўшинларини Иорданиядан олиб чиқиб кетишнинг ҳеч қандай муддатларини айтмади. Аксинча, унинг нутқи Англиянинг Бош Ассамблея фавқулодда сессияси резолюциясининг бажарилишини кечиктиришга ва ўз қўшинларини Иорданияда қолдиришга интилаётганлигини кўрсатди.

Ллойд БМТ доимий полиция кучларини вужудга келтириш идеясини қувватлади. Империалистлар бу кучлардан бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашишларини ниқоблаш учун фойдаланмоқчи бўлалилар.

Ллойд АҚШнинг Узоқ Шарқдаги иғвогарлик сиёсатини тўла равишда қўллаб-қувватлаб, бу сиёсат «тинч йўл билан бартараф қилишга» қаратилган, деб даъво қилди.

Англия делегати қуролсизланиш проблемасини ҳал этишнинг муҳимлигини уқтириб ўтди. Бироқ, шу билан бирга у Англия-Америка таклифлари қуролсизланиш соҳасидаги ҳар қандай музокаралар учун асос қилиб олиниши лозим деди. Ваҳоланки, ҳар қайси масалани ҳал этиш проблемаларнинг ҳал қилинишига боғлиқ қилиб қўйилган бу таклифлар бу соҳада ҳар қандай муваффақиятга эришиш учун янги қийинчиликларни вужудга келтирганлиги яхши маълум. Ллойд қуролсизланиш юзасидан БМТ доирасида олиб борилган музокаралар Ғарб давлатларининг ҳаракатлари натижасида боши берк кўчага кириб қолганлиги учун айбни Совет Иттифоқи устига тўнкашдан бошқа нарсани ўйлаб чиқаролмади.

Франция ташқи ишлар министри Морис Кув де Мюрвиль ўз нутқида Яқин ва Узоқ Шарқдаги воқеаларга, шунингдек қуролсизланиш проблемасига тўхталди. У АҚШнинг Ливандаги ва Англиянинг Иорданиядаги интервенциясини оқлашга уринди.

Эрталабки мажлиснинг охирида Чили делегати сўзга чиқиб, кам тараққий этган мамлакатларга ёрдам бериш ва уларнинг иқтисодий тараққиёти масалаларига катта эътибор берди.

Ўзбекистон спартакиадасининг тантанали ёпилиши

Ленинчи Комсомолнинг 40 йиллигига бағишлаб ўтказилган Ўзбекистон ўнинчи спартакиадаси олти кун давом қилди. Спартакиада Совет Иттифоқи халқларининг бўладиган иккинчи спартакиадасига тайёргарлик кўриги бўлди. Республиканинг ҳамма областларидан, Қорақалпоғистон АССРдан ва Тошкент шаҳридан икки ярим мингга яқин йигит ва қизлар 1958 йилда Ўзбекистон чемпиони деган фахрий номни олиш учун олти кун давомида курашдилар.

Спартакиаданинг судьялар коллегияси қизғин кураш якунларини тўплади. Йигирма тўртта янги республика рекорди ва бир Хитой Халқ Республикаси рекорди қўйилди. Совет Иттифоқининг спорт мастерлари отрядига Ўзбекистон физкультурачиларидан тўрт янги ном қўшилди. Штангачилар айниқса катта муваффақият қозондилар. Улар республика муваффақиятлари жадвалига еттита янги натижа қўшдилар. Тошкентлик Владимир Ли энг енгил вазндагилар мусобақасида қатнашиб, троеборьедаги натижани 325 килограмма етказди, бу эса жаҳондаги энг яхши натижалардан биридир.

26 сентябрда ўнинчи спартакиадани ёпиш тантанали маросими бўлди. «Пахтакор» марказий стадиони байрамлардагидек безатилган. Тамом бўлган спартакиадада қатнашган йигит ва қизлар саф-саф бўлиб, трибуналар олдидан ўтадилар.

Мусобақа якунлари эълон қилинади. Спартакиада программасида спортнинг ўн саккиз тури бўйича команда зачетида республика пойтахтининг спортчилари энг кучли командалар орасида биринчи ўринни эгалладилар. Тошкент ёшлар командаси иккинчи ўринни, Фарғона области вакиллари учинчи ўринни эгалладилар.

Иккинчи группа бўйича қатнашган коллективлар ўртасида биринчи ўринни Наманган области командаси эгаллади.

Спартакиадани ўтказиш ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Р. Ғ. Ғуломов голибларга совғалар топширди. У ғолибларни самимий табриклаб, йигит ва қизларга спортни ривожлантиришда янги муваффақиятлар тилади. Тошкент шаҳри ва Фарғона области командаларига Министрлар Советининг кўчма совринлари топширилади.

Стадионда Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнларининг садолари янграйди. Республиканинг энг кучли спортчилари спартакиада байроғини туширадилар. (ЎзТАГ).

Телевизор экранида

27 СЕНТЯБРДА

19.30 — Ўрта ёшдаги ўқувчилар учун рус тилида эшиттириш. «КОСТЕР» телевизион журналининг 9- сони.

20.05. — Киножурнал.

20.15. «Ёзувчилар — декадага» деган циклда ўзбек тилида адабий эшиттириш.

20.40 — «Бир хотин ҳаёти» номли бадиий фильм. Сўнгги ахборот.

Редактор ўринбосари М. ҚОРИЕВ.

СССР Биринчилиги учун ярим финал шахмат мусобақаси

Тошкентда ўтказилаётган СССР биринчилиги учун шахмат мусобақаси шахмат ҳаваскорларида катта қизиқиш туғдирмоқда. Шахматчилар ўртасида кураш борган сари қизғин тус олмоқда. 25 сентябрда мусобақанинг тўртинчи тури ўйналди.

Одессалик гроссмейстер Геллер мастер Оснос (Ленинград) билан бўлган ўйинда чиройли комбинацияларни қўллади. Лекин бу партия Геллернинг қўли баланд бўлган ҳолда кечиктирилди. Мастер Холмов (Вильнюс) ва кандидат мастер Каталимов (Актюбинск) ўртасидаги ўйин ҳам қизғин тус олди. Холмов Каталимов йўл қўйган хатодан ўринли фойдаланиб, ғалабага эришди.

Ўзбекистон чемпиони Грушевский мастер Тарасовга (Омск) ютқазди. Бу мусобақа бошланганидан бери Грушевскийнинг биринчи мағлубиятидир. Жуда ҳимоя усулини қўллаган Гуфельд (Киев) ленинградлик мастер Владимиров устидан ғалаба қилди. Гроссмейстер Корчной (Ленинград) билан кандидат мастер Бившев (Ленинград) ўртасидаги ўйинда анча устун эди. Шундай бўлса ҳам, ўйин тамом бўлмай кечиктирилди.

Мастерлардан Гипслис (Рига) ва Шапошников (Куйбишев) ўртоқлар учрашувида эски ҳиндча ҳимоя усули қўлланилди. Бунда ригалик ёш мастер ғалаба қозонди. Бундан ташқари мастер Бастриков (Свердловск) — Рубель (Ленинград чемпиони), кандидат Петерсон (Рига) — халқаро гроссмейстер Симагин (Москва) партиялари дуранг билан тугади.

Тўрт турдан сўнг тўрт имкониятдан 3,5 очко тўплаган Холмов мусобақада олдинда бормоқда.

И. БИРБРАГЕР,
СССР спорт мастери.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино — Москвада бўладиган Ўзбек санъати ва адабиёти декадаси олдидан — 27 ва 28/IX да қайта ишланган спектакль **Муқимий**. Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — қишки мавсумнинг очилиши — 27/IX да **Бой ила хизматчи**, 28/IX да кундуз **Янгиер**, кечқурук **Жазоир, менинг ватаним!**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Қизил япроқлар**, кундуз соат 4 да **Константин Заслонов**.

«ИСКРА» (ёзги), КАФАНОВ номли — **Навбатдаги сафар**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Отар беваси**, кундуз ва кечқурун **Фотима**.

«ХИВА» — **Севги тароналари**.

«САЛЮТ» — **Севги афсонаси**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
БУГУН
СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлардан **П. Боровиков, Акрам Юсупов, Г. Заставников, Обиджон Тошкентбоевлар** ҳам қатнашади.

Якшанба куни **3 марта** тамоша кўрсатилади (кундузи соат 1, 4 ва кеч 8 да). Билет сотилмоқда.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ
КИНОУСТАНОВКА ЭКРАНЛАРИГА
Юрашек
НОМЛИ ЯНГИ КИНОПОВЕСТЬ ЧИҚАРАДИ.

Сценарий авторлари — **Мирослав Цикан, Владимир Бор.**
Режиссёр — **Мирослав Цикан.**
Оператор — **Ян Рот.**
Ролларда:
Карел Гашлер, Йозеф Бек, Власта Власакова, Владимир Гуляев, Терезия Брзкова, Милена Сватонёва, Карел Хёгер, Олдржих Лукеш, Богуш Загорский, Владимир Ржепа, Франтишек Зварик, Мартин Ружеклар қатнашади.

Фильмни Баррандовадаги «Чехословак давлат фильми» киностудияси 1957 йилда ишлаган. М. Горький номли киностудияда рус тилига таржима (дубляж) қилинган.
Дубляж режиссёри — Э. Волк, овоз оператори — А. Избуцкий.

«Ўзтрансспецстрой» трестининг
ТРАНСПОРТ КОНТОРАСИГА
ЗИС-585 юк автомобилларида ишлаш учун шоферлар
КЕРАК
Меҳнат ҳақи ишбай асосида тўланади.
Адрес: Тошкент шаҳар, Заводская кўча, 47-уй, кадрлар бўлими.

Тошсовнархоз
Озиқ-овқат саноати бошқармасининг
ТОШКЕНТ АВТОБАЗАСИГА
шоферлар, ҳар хил разрядли слесарлар, кузов ва кабина ремонт қилувчи дурадгорлар
КЕРАК
Адрес: Хабаровск кўчаси, 34-уй. Телефон — 31-781.

НАВОИ НОМЛИ ТЕАТРДА
30 сентябрда
Дилором
Спектакль кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Фаол кўча, 20-уйда турувчи Тўхтамурод Муҳаммаджонович Орифжоновнинг Каттабой кўча, Кемалес тупик, 16-уйда турувчи Нафиса Акбаровадан ажралиш ишини Тошкент шаҳар, Октябрь районининг 5-участка халқ судида кўрилади.

Сағбон кўча, 1-тупик, 98-уйда турувчи Ғиёс Бобоевнинг Фурқат кўчаси, 148-уйда турувчи Танзила Бобоевадан ажралиш ишини Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 7-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалиги бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 136. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р 05904. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Б-577.